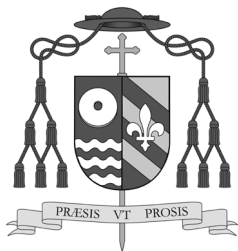

Butlletí de l'Església de Girona

Gener - Març 2025

Butlletí de l'Església de Girona

Memoràndum

- **Missa en el tercer aniversari de la mort del bisbe Francesc:** Dissabte 29 de març, a les 9h del matí, a la Catedral.
- **Missa del Crisma:** Dimarts Sant, 15 d'abril, a les 5 de la tarda, a la Catedral.
- **Dia de l'amor fratern:** Dijous Sant, 17 d'abril.
- **Col·lecta pels Sants Llocs:** Divendres Sant, 18 d'abril. Cal ingressar el resultat de la col·lecta a l'Administració econòmica del Bisbat o en el compte "Bisbat de Girona": CaixaBank - ES10 2100 0002 5501 0917 8280.
- **Pasqua de Resurrecció:** Diumenge 20 d'abril.
- **Celebració eucarística del primer aniversari de l'Ordenació episcopal i Inici del ministeri a la Seu de Girona de fra Octavi:** Dilluns 21 d'abril, a les 9h del matí, a la Catedral.
- **Pasqua Jove:** Dissabte 26 d'abril, a Calella (Maresme).
- **Jornada mundial de Pregària per les Vocacions:** Diumenge 11 de maig.
- **Jornada mundial de les Comunicacions Socials:** Diumenge 1 de juny.
- **Reunió d'arxiprestes:** Dimarts 10 de juny, a la Fraternitat Santa Clara de Vilobí d'Onyar.
- **Jornada Pro Orantibus:** Diumenge 15 de juny.
- **Solemnitat del Cos i de la Sang de Crist. Dia de la Caritat:** Diumenge 22 de juny. Col·lecta a favor de Càritas. Ingrés de la col·lecta: Oficines de Càritas diocesana o en el compte: CaixaBank - ES88 2100 0002 5302 0012 9121.
- **Dia del Papa:** Diumenge 29 de juny. Col·lecta per l'Òbol de Sant Pere. Ingrés de la col·lecta: Bisbat. Administració econòmica o en el compte "Bisbat de Girona": CaixaBank - ES10 2100 0002 5501 0917 8280.

Església Diocesana

Documents episcopals

DECRET SOBRE ELS LLOCS ON ES PODRÀ REBRE EL DO DE LA INDULGÈNCIA PLENÀRIA EN EL JUBILEU ORDINARI DE L'ANY 2025

Vista la Butlla del papa Francesc de convocació del Jubileu Ordinari de l'any 2025, Spes non confundit, del 9 de maig de 2024; i considerant que en l'esmentada Butlla s'indica la importància d'establir a nivell local espais d'acollida on generar esperança;

Atès allò que ha disposat la Penitenciària Apostòlica en les normes Sobre la concessió de la Indulgència durant el Jubileu Ordinari de l'any 2025, de 13 de maig de 2024;

Pel present Decret, designo els llocs del Bisbat de Girona on es podrà rebre la indulgència jubilar:

- Església Catedral Basílica de Girona.
- Basílica menor de Sant Feliu de Girona.
- Basílica menor de Santa Maria de Castelló d'Empúries.
- Basílica menor de Sant Esteve d'Olot.
- Església del monestir de Santa Maria de Solius.
- Església parroquial de Santa Coloma de Farners.
- Temple expiatori del Sagrat Cor de Girona.
- Santuari de la Mare de Déu dels Àngels.
- Santuari de la Mare de Déu del Vilar de Blanes.
- Santuari de la Mare de Déu de la Misericòrdia de Canet de Mar.
- Santuari de la Mare de Déu del Mont.
- Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Terrades.
- Santuari de la Mare de Déu de la Font Santa de Jafre.
- Santuari de la Mare de Déu del Tura d'Olot.
- Santuari de la Mare de Déu del Collell.
- Santuari de la Mare de Déu de la Salut de Sant Feliu de Pallerols.

En aquests llocs esmentats, tots els fidels, amb les disposicions necessàries -que són rebre el sagrament de la penitència, la sagrada comunió i pregar per les intencions del Sant Pare-, podran rebre el do de la indulgència plenària durant tot el temps de l'Any Jubilar, que va des del dimarts 24 de desembre de 2024 al dilluns 6 de gener de 2026, amb l'obertura i el tancament de la Porta Santa de la Basílica de Sant Pere del Vaticà; i per a les Esglésies particulars, del diumenge 29 de desembre de 2024 al diumenge 28 de desembre de 2025.

També es podrà aconseguir la indulgència jubilar si, individualment o en grup, es visita devotament qualsevol lloc jubilar i allà, es fa adoració eucarística i meditació, concloent amb el parenostre, la professió de fe en qualsevol forma

legítima i invocacions a Maria, Mare de Déu, per tal que en aquest Any Sant tothom “pugui experimentar la proximitat de la més afectuosa de les mares que mai no abandona els seus fills” (*Spes non confundit*, 24).

Els fidels que no puguin participar en les celebracions per motius greus, com malalts i ancians, o que visquin en residències de la tercera edat, rebran la indulgència plenària en les mateixes condicions unint-se amb l'esperit i el pensament a les paraules del Sant Pare o del bisbe diocesà, ja sigui a través de ràdio i televisió o dels seus escrits publicats, resant el Parenostre, la professió de fe en alguna de les seves formes legítimes i oferint a Déu els seus sofriments o limitacions.

A més, la indulgència jubilar es podrà rebre amb les obres de misericòrdia i de penitència indicades a les esmentades normes Sobre la concessió de la Indulgència durant el Jubileu Ordinari de l'any 2025: la participació en les missions populars, en exercicis espirituals o altres encontres de formació sobre els textos del concili Vaticà II i del Catecisme de l'Església catòlica que es facin en una església o altre lloc adequat, d'acord amb la intenció del Sant Pare; la visita a germans que es trobin necessitats, les obres de penitència i les obres de caràcter religiós o social.

Girona, 8 de desembre de 2024, solemnitat de la Immaculada Concepció de la benaurada Verge Maria.

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Davant meu,

M. TERESA CEBRIÀ I LLISTOSELLA,
cancellera

DISPOSICIÓ SOBRE L'OBTENCIÓ DEL DO DE LA INDULGÈNCIA PLENÀRIA EN EL JUBILEU ORDINARI DE L'ANY 2025 A L'HOSPITAL SANTA CATERINA DE SALT I AL CENTRE PENITENCIARI PUIG DE LES BASSES DE FIGUERES

Atès el que s'estableix en el meu decret del passat 8 de desembre sobre els llocs i les condicions per rebre el do de la indulgència plenària en el Jubileu Ordinari de l'any 2025, on s'especifica que els fidels que no puguin participar en les celebracions per motius greus rebran la indulgència plenària unint-se amb l'esperit i el pensament a les paraules del Sant Pare o del bisbe diocesà, ja sigui a través de ràdio i televisió o dels seus escrits publicats, resant el Parenostre, la professió de fe en alguna de les seves formes legítimes i oferint a Déu els seus sofriments o limitacions;

Atesa la voluntat de facilitar a les persones d'aquests col·lectius més desfavorits l'oportunitat de fer-les partícips de l'esperança del Jubileu;

Per les presents, disposo que podran rebre el do de la indulgència plenària, durant tot el temps de l'Any Jubilar, els pacients ingressats, els seus familiars i el personal sanitari de l'Hospital Santa Caterina del Parc Hospitalari Martí i Julià de Salt; i les persones privades de llibertat i el personal que treballa en l'àmbit penitenciari del Centre Penitenciari Puig de les Basses de Figueres, amb les disposicions necessàries, que són rebre el sagrament de la penitència, la sagrada comunió i pregar per les intencions del Sant Pare.

Girona, 19 de desembre de 2024

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Davant meu,

M. TERESA CEBRIÀ I LLISTOSELLA,
cancellera

DECRET DE CONVOCATÒRIA PER A L'ELECCIÓ DELS PREVERES QUE HAN DE FORMAR PART DEL PRÒXIM CONSELL PRESBITERAL

Pel present Decret i d'acord amb els canons 495-502 del Codi de Dret Canònic, convoco els preveres de la diòcesi a efectuar l'elecció dels membres que han de formar part del Consell Presbiteral. Aquest Consell s'ha de constituir pròximament amb la voluntat que treballi per planificar el futur immediat organitzatiu i pastoral de la diòcesi.

Per a l'elecció se seguiran les determinacions de la normativa adjunta signada pel Vicari general.

Girona, 14 de gener de 2025

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Davant meu,

M. TERESA CEBRIÀ I LLISTOSELLA,
cancellera

COMPOSICIÓ I NORMES D'ELECCIÓ DEL NOU CONSELL PRESBITERAL

1. COMPOSICIÓ

1.1. Membres per raó del càrrec:

- El Vicari general.
- El Provicari general.

- Els Vicaris episcopals.
- El Vicari judicial.
- El Rector del Seminari diocesà.
- El President del Capítol Catedral.
- El Delegat diocesà de Missions.

1.2. Membres per elecció:

- a) Dos representants dels preveres dels següents agrupaments d'arxiprestats:
 - Arxiprestats de Girona-Salt i Àngels-Llémena.
 - Arxiprestats de la Tordera i Maresme.
 - Arxiprestats de l'Alt Empordà Interior i Alt Empordà Marina.
 - Arxiprestats del Montgrí-la Bisbal i Costa Brava Centre.
 - Arxiprestats de l'Alt Fluvià i Banyoles.
 - Arxiprestats del Ter-Brugent, la Selva i Farners-Montseny.
- b) Un representant dels preveres del Capítol Catedral.
- c) Un representant dels preveres jubilats canònicament sense nomenament parroquial.
- d) Un representant dels religiosos preveres residents a la diòcesi.
- e) Un representant dels preveres de la Prelatura de la Santa Creu i Opus Dei residents a la diòcesi.

1.3. Preveres designats pel Bisbe.

2. NORMES D'ELECCIÓ

2.1. Són candidats i electors:

- Tots els preveres seculars incardinats i residents a la diòcesi.
- Els preveres seculars no incardinats a la diòcesi i els preveres membres d'algun institut religiós o societat de vida apostòlica, que viuen a la diòcesi i hi exerceixen algun ofici en bé de la diòcesi.

2.2. Sistema de votació:

2.2.1. Per a la votació es trametrà als electors:

- La llista que conté els noms dels preveres candidats i electors de l'agrupament d'arxiprestats o del grup corresponent. Tot i que pel motiu d'exercir diverses tasques pastorals, alguns preveres apareixen com a "candidats" en dues llistes, com a "votants" només tenen dret a un sol vot (article 9 dels Estatuts del Consell Presbiteral). Queda a la seva decisió per quina llista efectuen el vot.
 - Una papereta per escriure el nom escollit.
 - Una targeta per consignar el nom del votant.

2.2.2. La papereta amb el nom escollit es tancarà en el sobre petit (el vot és secret). S'haurà d'escriure en forma clara, que no es presti a confusió. Es recomana escriure el nom i els dos cognoms.

El sobre amb el vot i la targeta amb el nom del votant (la persona que vota és manifesta) s'enviaran per correu a la següent adreça:

Secretaria general (Consell Presbiteral). Bisbat de Girona. Plaça del Vi, 2
17004 Girona

També es podrà lliurar personalment a la mateixa Secretaria general.

2.2.3. El termini per a la recepció dels vots és el divendres **31 de gener**, a les 11 del matí. L'escrutini es farà a partir d'aquesta hora a la Cúria diocesana.

Compondran la Junta electoral i la Mesa escrutadora el Vicari general, que actuarà de President, i dos Notaris de la Cúria diocesana, que faran l'escrutini dels vots i n'aixecaran acta. L'escrutini serà públic.

2.2.4. En cas de majoria simple, el candidat més votat quedarà elegit sense necessitat de fer una segona volta.

En cas que no hi hagi majoria, es farà una segona volta amb una llista que compondran els quatre candidats que hagin obtingut més vots.

2.2.5. La tramesa dels vots per a l'escrutini de la segona votació tindrà com a termini el divendres **21 de febrer**, a les 11 del matí. El procediment de votació i l'escrutini es faran d'acord amb les normes donades per a la primera votació.

Seran nomenats els qui hagin obtingut més vots. En cas d'empat, s'escollirà el més antic per ordenació sacerdotal.

2.2.6. Si abans de mig any del termini del Consell Presbiteral es produeix alguna vacant o un canvi en la situació d'un representant respecte de l'agrupament d'arxiprestats o del grup que l'ha elegit, el Bisbe procedirà a la deguda substitució en el terme màxim de tres mesos, d'acord amb els resultats de les eleccions.

2.3. Nomenament dels preveres elegits:

En principi, tots els elegits estan obligats moralment a acceptar l'encàrrec que els sigui fet. Si algú tingués raons poderoses per no acceptar, les haurà d'exposar personalment al Bisbe dintre el termini dels 8 dies següents al nomenament. El Bisbe decidirà l'acceptació o no de la renúncia. Acceptada aquesta, la substitució es farà d'acord amb els resultats de l'últim escrutini.

Girona, 14 de gener de 2025

LLUÍS SUÑER I ROCA,
vicari general

Davant meu,

M. TERESA CEBRIÀ I LLISTOSELLA,
cancellera

DECRET DE RENOVACIÓ DE L'OFICINA D'INFORMACIÓ SOBRE DELICTES D'ABÚS SEXUAL I D'ACOMPANYAMENT A LES VÍCTIMES

El 27 d'abril de 2020, per decret episcopal del meu antecessor Mons. Francesc Pardo i Artigas, atenent les disposicions del papa Francesc, es va establir a la Diòcesi de Girona una Oficina d'informació sobre l'abús sexual, l'abús a menors o a persones vulnerables i d'acompanyament a les víctimes, destinada a facilitar i assegurar que les notícies o les denúncies sobre possibles abusos sexuals siguin tractades a temps i d'acord amb la legislació canònica i l'ordenament jurídic civil, respectant els drets de totes les parts implicades.

Durant aquest temps, a la nostra diòcesi de Girona s'ha treballat per avançar en l'erradicació d'aquest tipus de conductes execrables, tant a l'Església com al conjunt de la societat, en l'acollida a les possibles víctimes i en la defensa de les persones vulnerables i menors.

En aquesta línia, el 3 d'abril de 2023 es va aprovar el "Protocol de la Diòcesi de Girona per a la prevenció, detecció i actuació en cas d'abusos a menors i persones vulnerables", que regeix per a totes les persones i entitats diocesanes que treballen pastoralment amb menors d'edat.

Per altra part, el 9 de maig de 2023, una instrucció de la Conferència Episcopal Espanyola regulà la composició i funcions de les oficines de protecció de menors.

I el 9 de juliol de 2024 es publicaren els "Criteris orientadors per la reparació integral als menors d'edat o persones majors equiparades en dret, víctimes d'abusos sexuals produïts al sí de l'Església Catòlica a Espanya", amb la finalitat de proposar un sistema de reparació integral a les víctimes d'abusos sexuals.

Atesos aquests antecedents i el conjunt de les normatives eclesiàstiques;

Atesa la necessitat de renovar els membres que formen l'Oficina diocesana de protecció de menors a fi que s'adaptin al que disposa l'article 9 de la citada instrucció de la Conferència Episcopal Espanyola;

Pel present decret, nomeno pel temps de cinc anys, Membres de l'Oficina d'informació sobre delictes d'abús sexual i d'acompanyament a les víctimes de la diòcesi de Girona: el Sr. NARCÍS BORRAT I SUNYER, psicòleg; la Sra. MAGALÍ MALAGELADA I CAMPS, advocada; i la Sra. MARIA ÀNGELS TURON I MEJÍAS, docent.

Les seves funcions seran les mateixes que s'estableixen en el decret de creació de l'Oficina i en la instrucció esmentada, de manera que la seva missió serà acollir, escoltar i acompanyar les possibles víctimes, i elevar un informe al bisbe diocesà amb celeritat i confidencialitat.

Girona, 27 de gener de 2025

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Davant meu,

M. TERESA CEBRIÀ I LLISTOSELLA,
cancellera

Orientacions episcopals

HOMILIA EN LA CELEBRACIÓ DEL RITU D'INGRÉS AL CATECUMENAT

Gn 12,1-4a; Salm 32,4-5.18-19.20 i 22 i Jo 1,35-42

«Veniu i ho veureu» és el que Jesús digué als dos deixebles que estaven amb Joan Baptista, quan aquells havien sentit dir al Baptista que Jesús era l'anyell de Déu; tant bon punt ho escoltaren, ho van deixar tot i el van seguir. Van veure on s'allotjava i es quedaren amb ell aquell dia. Andreu es trobà tot just després amb el seu germà i l'acompanyà on era Jesús, i Ell li donà el nom de Pere. Eren vora les quatre de la tarda, ens diu l'evangelista sant Joan. Ha estat avui també prop de les quatre de la tarda quan, com Andreu acompanyà a Pere, us acompanyen els vostres padrins, i quan heu demanat de seguir a Jesús, de rebre la gràcia de la fe que ens porta cap a la vida eterna. Ara a vosaltres se us obre el camí de l'Evangeli sota el signe de la creu. Us hem convidat a compartir la Paraula del Senyor amb nosaltres, amb aquesta comunitat monàstica, aquesta assemblea que representa a l'Església de Girona i al conjunt de l'Església universal. Rebreu els Evangelis per tal de poder-la conèixer i endinsar-vos en ella. Llegint la Paraula, meditant-la, deixant que us parli al fons dels vostres cors, podreu dir com Andreu: «Hem trobat el Messies.»

Queremos compartir con vosotros lo mejor de nuestras vidas, la fe en Cristo. Estamos seguros de que solo Él tiene palabras de vida, de vida eterna. Él, que es el camino, la verdad y la vida. Iniciáis hoy, queridos hermanos y hermanas, un hermoso camino, el camino de la fe, aquel al que nos llama Cristo mismo a cada uno de nosotros. Lo iniciáis a las puertas de un año santo, un año jubilar, y esto es un signo de esperanza. Como nos dice el papa Francisco en la bula de convocatoria: «Nos encontramos así frente a un itinerario marcado por grandes etapas, en las que la gracia de Dios precede y acompaña al pueblo que camina entusiasta en la fe, diligente en la caridad y perseverante en la esperanza.» (*Spes non confundit*, 6). Un itinerario que iniciáis este primer domingo de Adviento. El Adviento es el tiempo que nos prepara para la celebración de la Navidad y a la vez para la llegada definitiva del Señor al final de los tiempos, pero en cierta manera nos prepara para la llegada del Señor en cada uno de nosotros, la llegada del Señor en nuestros corazones, en nuestra vida.

Deixeu-vos amarar per l'amor de Crist, endinseu-vos en aquest amor per l'escolta atenta de la seva Paraula, el descobrireu amb la lectura reposada, tranquil·la, deixant que el Senyor us parli a cau d'orella. Escolteu-lo, deixeu-lo entrar als vostres cors, i Ell, que tant sols vol el millor per a tots nosaltres, farà que ressoni en vosaltres la seva Paraula que ha d'impregnar les vostres vides en comunió

amb la seva Església. Comenceu avui un camí, el camí cap a la veritat, el camí cap a la vida. Assaboriu-ne cada passa, fiats que el seu amor no ens deixa mai; si posem en Ell la nostra esperança. Com ens diu el papa Francesc: «Mirar el futur amb esperança equival a tenir una visió de la vida plena d'entusiasme per a compartir amb els altres.» (*Spes non confundit*, 9).

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Monestir de santa Maria de Solius, 1 de desembre de 2024
Diumenge I d'Advent

HOMILIA EN LA FESTA DE LA IMMACULADA CONCEPCIÓ DE LA VERGE MARIA

Gn 3,9-15.20; Salm 97,1.2-3ab.3c-4; Fl 1,4-6, 8-11 i Lc 1,26-38

Quan el papa Pius IX escrivia: «Afirmem i definim que ha estat revelada per Déu, i de consegüent, què ha de ser creguda fermament i constant per tots els fidels, la doctrina que sosté que la santíssima Mare de Déu va ser preservada immune de tota taca de culpa original, en el primer instant de la seva concepció, per singular gràcia i privilegi de Déu omnipotent, en atenció als mèrits de Jesucrist, salvador del gènere humà.» (*Ineffabilis Deus*, 18), conclouia un debat teològic sobre com definir que Maria, la noia de Natzaret a la qual un àngel va anunciar que concebria un fill per obra de l'Esperit Sant, havia estat destinada des de sempre per ser la mare del fill de Déu, per ser la Mare de Déu tal com nosaltres l'anomenem habitualment.

La concreció d'aquesta definició no fou fàcil; ho demostra el fet que és recent, de l'any 1854. Això no vol pas dir que ningú dubtés de la idoneïtat de Maria per acollir al fill de Déu en el seu ventre virginal. Sant Bernat de Claravall escrivia al segle XII, per exemple, als canonges de Lió, que l'honor de la Reina exigeix ponderació, per ella tota mortalitat emergí a la vida, fou santa abans de néixer, visqué sense pecat perquè quan va donar a llum al vencedor del pecat i de la mort, aconseguia per a tots el do de la vida i el de la justícia.

Maria és comparada sovint amb Eva. Ambdues foren, creada l'una i concebuda l'altra, sense el pecat original, és a dir immaculades. Eva per a ser mare de la humanitat i Maria per ser-ho de la nova humanitat un cop redimida per Crist, el seu fill i Senyor nostre. Dues dones que van partir de les mateixes condicions: una s'allunyarà de Déu i l'altra el portarà en les seves entranyes. Eva ho tenia tot i, conscient de tenir-ho tot, ho va perdre tot, fins i tot la immortalitat, perquè tot i ser imatge de Déu va renunciar a aquesta imatge per mor de la seva ambició, per mor del pecat.

Maria, en canvi, no n'era pas conscient d'estar lliure de pecat, no se sabia concebuda immaculada, però acomplint sempre la voluntat de Déu, obrint-se

en tot moment a la seva gràcia, a la fi de la vida terrena va rebre el premi que li corresponia. Eva passà de tenir-ho tot a perdre-ho tot ; Maria passà de no tenir res a tenir-ho tot; Eva passà de la vida a la mort, Maria passà de la mortalitat a la vida eterna. Eva tenia por, s'amagava, defugia la presència de Déu, se sentia nua davant del seu creador i enganyada per la serp, perquè havia caigut en la temptació i aquesta no li havia donat pas allò que Eva cercava, la igualtat amb Déu, sinó que havia perdut allò que creia poder conservar, la imatge de Déu. Maria, al contrari, és convidada per l'àngel a no tenir por, perquè el favor de Déu li havia estat concedit.

Eva i Maria foren ambdues escollides per Déu; però no respongueren d'igual manera a la seva crida. Déu crida, ens crida a cadascun de nosaltres a una missió, a seguir-lo d'una manera o d'una altra. La resposta depèn de nosaltres, obrir-nos o tancar-nos a la gràcia de Déu forma part de la llibertat humana, que és volguda i és també do de Déu. Eva escoltava la veu de Déu de manera directe, Maria ho feia a través d'un àngel; a l'una, aquesta proximitat no li convertí el cor; a l'altra, la veu de Déu la desconcertà, la torbà, però li arribà a les entranyes; al cap i a la fi, va seduir-la.

Eva i Maria, com Adam i Jesús, representen dues maneres diferents, fins i tot contraposades, de viure la fe, de respondre al pla de Déu. Déu no improvisa, Déu planteja, proposa i espera la nostra resposta. De la boca de Maria sorgí aquell fiat, aquell «que es compleixin en mi les teves paraules», mentre que dels llavis d'Eva havia sortit l'acusació d'engany vers la serp.

Adam i Eva s'amagaven i tenien por de Déu; Maria, tot i torbar-se, tot i preguntar-se per què l'anomenava l'àngel com a plena de gràcia, com aquella amb qui estava el Senyor, tot i preguntar-se com podia fer-ser realitat allò que li deia l'àngel, com s'acompliria aquell pla de Déu si ella no coneixia marit... Maria no tenia cap por de Déu, no s'amagava d'Ell, ans al contrari, se'n refiava i es confiava a les seves mans.

Maria de Natzaret és aquella dona que ens demostra que viure sense pecat és possible, aquella que ens mostra que acomplir la voluntat de Déu no és una quimera; aquella, a la fi, que ens obre les portes del cel, perquè és la primera a ser-hi assumpta en cos i ànima. Ella és la primera a ser salvada, la primera a experimentar en ella mateixa els efectes de la redempció, la primera a participar del misteri de la salvació.

De fet, Maria és la primera deixeble, perquè pel fet d'acollir en el seu si al Fill de Déu, pel fet de fer-se fill seu a aquell qui fou engendrat abans de tota la creació, s'ha obert al misteri de la salvació. Ha estat beneïda amb tota mena de benediccions espirituals des de dalt del cel i elegida per Déu ja abans de crear el món per ser santa, sempre irrepreensible als ulls de Déu. Maria, la primera deixeble de Crist, ha estat la primera a rebre ja la seva part en l'herència, ha estat destinada i escollida per fer-hi estada per aquell qui tot ho duu a terme, seguint la seva voluntat, que no és altra que la de salvar a la humanitat del pecat i de la mort.

Maria esdevé així lloança vivent de la grandesa de Crist, en ser deixeble primerenca i totalment lliurada a Crist des del moment de l'anunciació fins a la seva assumpció al cel, passant pel dolor de la creu i la joia de la Pasqua. Amb el fiat de Maria s'inicia la realització del pla de salvació que Déu ofereix a l'home. Sant Bernat ens ho mostra bellament en un dels seus sermons en el qual insta i apressa a Maria a dir sí a l'àngel per tal que tots els homes puguem ser salvats; escriu sant Bernat: «Obriu, oh Verge benaurada, el vostre cor a la fe, els vostres llavis a la confessió, les vostres entranyes al Creador. Mireu que aquell a qui desitgen totes les nacions és aquí fora i us truca a la porta. No fos cas que, si ho demoreu, passés de llarg.» (Homilia 4, 8-9). I Maria va obrir a Déu la porta del seu cor i digué «sí,» i tot obrint el seu cor, obria així la porta a la nostra salvació.

Maria és la nostra porta cap a l'esperança, ella fou i és també avui la primera a tenir posada l'esperança en Crist. Torbada en sentir aquelles paraules que li deien que el Senyor era amb ella, inquieta perquè un àngel la saludava així, temerosa quan l'àngel la reconegué; malgrat la torbació, la inquietud i la por, s'obrí a fer allò que Déu li demanava, és considerà l'esclava del Senyor i a partir d'aquell moment la seva vida no fou altra cosa que acomplir la voluntat de Déu i créixer en la fe mentre veia créixer al seu costat el Fill de Déu enviat per a aconseguir-nos la salvació.

Com escrivia Pius IX, Maria es feu «mare, perquè el seu unigènit Fill, fet carn d'ella, nasqués, en la felicitat plenitud dels temps, i en tan alt grau la va estimar per sobre de totes les criatures, que en ella es va complaure amb la major benevolència. (...) La va satisfer de l'abundància de tots els celestials carismes, treta del tresor de la divinitat, molt per sobre de tots els àngels i sants, que Ella, absolutament sempre lliure de tota taca de pecat i tota bella i perfecta, manifestés tal plenitud d'innocència i santedat, que no es concep de cap manera major després de Déu i ningú pot imaginar fora de Déu.» (*Ineffabilis Deus*, 1).

Per això anomenem a Maria la tota pulcra, perquè en ella no hi ha malícia, ni rancor, ni malfiança, en ella tot és amor i puresa. Maria és el nostre model de fe i la porta per a la nostra esperança.

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Catedral de Girona, 8 de desembre de 2024

HOMILIA EN EL PRIMER ANIVERSARI DE LA MORT DEL BISBE CARLES SOLER I PERDIGÓ

Is 25,6a 7-9; Salm 142 i Jo 17,24-26

La nostra esperança és arribar a aquell dia en el qual escoltarem: «Aquí teniu el nostre Déu, de qui esperàvem que ens salvaria, alegrem-nos i celebrem que ens hagi salvat.» Les paraules del profeta Isaïes ressonen a les nostres orelles

avui que recordem al bisbe Carles Soler i Perdigó, pastor que fou d'aquesta església de Girona. Un cristià, un prevere, un bisbe és algú que viu amb aquesta esperança, la de ser salvat; encara més quan a aquesta seva fe cal unir-hi la responsabilitat d'evangelitzar, és a dir de transmetre i donar esperança als altres. Evangelitzar és ser missatgers d'esperança, educar en l'esperança que després d'aquesta vida n'hi ha una de plena i eterna en la proximitat de Déu.

Aquesta fou la missió de Crist, l'objectiu de la seva encarnació, la seva passió, la seva mort i la seva resurrecció, vèncer les nostres limitacions humanes i fer-nos partícips de la divinitat, retornar-nos la imatge de Déu que ens fou donada per la creació i arrabassada pel pecat. Com escrivia l'apòstol sant Pau: «Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes.» (1Co 15,19). I un pastor sense esperança no és un pastor. Un pastor creu en l'esperança per la comunitat que li ha estat confiada i posa l'esperança en la seva mateixa salvació, no hi pot haver una sense l'altra. Prediquem allò que creiem per compartir-ho amb els altres, no pas per quedar-nos-ho per a nosaltres sols.

El bisbe Carles en el seu testament espiritual ens deia: «Demano, i confio obtenir del bon Déu, morir en el si de la santa Mare Església Catòlica, en l'anhel de l'abraçada de Jesucrist nostre Senyor i Salvador. Ser acollit amorosament per la benaurada santa Maria, mare de Jesús i nostra.» Això és el que demanem avui, en el primer aniversari de la seva mort: que havent mort en el si de l'Església, havent-se mantingut fidel fins al final de la cursa, el Senyor l'hagi acollit amb una càlida abraçada, i Maria amorosament.

Als cristians no ens cal res més que saber-nos a prop del Senyor, a prop del seu amor, per poder gaudir de la glòria eterna. El bisbe Carles va conèixer el Senyor i va fer conèixer als altres el seu nom i el seu Regne; ara demanem, doncs, al Senyor, que el pugui conèixer més encara, que el pugui conèixer en plenitud compartint el seu amor allí on la mort ha estat engolida per sempre, que el pugui gaudir contemplant-lo cara a cara.

El bisbe Carles visqué la seva tasca de pastor amb generositat, amb esperit de col·legialitat i amb esperança. En paraules seves: «La fe cristiana és un tresor amagat, però un cop descobert ha de ser proclamat i testimoniament amb naturalitat i senzillesa, però també amb coratge i fermesa.» (7 gener 2007) Aquest tresor amagat no el volgué amagar als altres, ans el contrari, volgué compartir-lo, el proclamà als quatre vents ensenyant a fer la voluntat del Senyor a aquells qui paraven l'orella a la seva veu.

El seu ministeri el visqué, però, amb humilitat, tal com cal viure la fe, sabedor que tots tenim les nostres flaqueces, tant físiques com espirituals, que ens limiten i empresonen, que ens allunyen de Déu. Així reconeixia al final del seu pelegrinatge per la terra que tot donant gràcies a Déu pels dons amb els quals l'havia volgut afavorir en tot moment, especialment pel do de l'episcopat, reconeixia que amb sinceritat sempre havia volgut correspondre servint l'Església; a vegades no encertà sempre la manera de fer-ho, i considerava que sovint havia

estat escassa la seva disponibilitat i entrega, havent deixat que s'hi barreassin presumpció i vanitat.

Amb aquest bagatge el nostre germà el bisbe Carles fou cridat a la casa del Pare fa tot just un any. Però quin millor bagatge que agrair al Senyor allò que ens ha donat i reconèixer-se pobre i inútil servent en el servei encomanat? El Senyor vol que els qui li han estat donats estiguin amb Ell allí on Ell està. El Senyor sap de les nostres febleses, de les nostres mancances, però ens estima tot i això. Certs d'aquest amor seu demanem avui al Senyor, que el nostre germà el bisbe Carles estigui allí on hi ha el Senyor.

Preguem avui que havent-li arribat al nostre germà aquell «vine amb mi» amb el que volem que el Senyor ens cridi a tots, l'hagi portat al goig etern amb el seu Senyor Jesucrist, que és també el nostre i que li hagi recompensat abundantment la fidelitat amb la qual el serví.

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Catedral de Girona, 9 de desembre de 2024

HOMILIA AL CENTRE PENITENCIARI PUIG DE LES BASSES AMB MOTIU DEL NADAL

Is 9,1-6; Salm 95; Tt 2,11-14; Lc 2,1-14

Tots tenim dret a esperar la vida eterna, ens ha dit l'apòstol sant Pau, perquè Déu no es mou per les obres que nosaltres puguem fer, Déu sempre es mou per la seva bondat, pel seu amor i Ell ens estima a tots. Aquell infant a qui els pastors anaren a veure tot seguit de ser-hi convocats per l'àngel, malgrat la seva petitesa, malgrat ser tant feble i desvalgut, és també aquell qui esdevé el nostre salvador, aquell qui ens estima fins a l'extrem. Aquest és el misteri del Nadal, l'amor de Déu cap a nosaltres és tan gran que s'ha fet home, s'ha fet un de nosaltres per tal de compartir les nostres penes, les nostres angoixes, els nostres neguits. Déu sap que viure és dur, sap de les dificultats que comporta, sap que molts cops necessitem que ens ajudin, i per tot això, per compartir tot això, va venir al món fent-se home: un com nosaltres, llevat del pecat.

Aquest Fill de Déu no nasqué en un palau, ni va ser anunciat a tocs de trompeta, ni va ser rebut per nobles o per un gran exèrcit; va néixer com un sense-llar, no va trobar altre aixopluc que una establia, i va tenir per adoradors uns pastors; això sí, voluntariosos per veure amb els seus propis ulls el que un àngel els havia dit d'aquell infant. Del Messies, el profeta Isaïes havia dit que vindria a portar la bona nova als desvalguts, a curar els cors adolorits, a proclamar als captius la llibertat, i als presos el retorn de la llum, a proclamar l'any de gràcia del Senyor (cf. Is 61,1-2). Aquestes mateixes paraules Jesús se les va fer seves a l'inici del seu ministeri, declarant que ell mateix era el compliment de l'any de gràcia del Senyor (cf. Lc 4,18-19).

Donar esperança, viure l'esperança és el que el papa Francesc ens convida a fer en aquest any de gràcia, en aquest any jubilar 2025 que ell mateix obrirà aquest vespre a la basílica de Sant Pere de Roma. Per viure aquesta esperança, ens cal a tots plegats confiar-nos al Senyor, fins i tot quan sembla que tot va malament, quan sembla que no pot anar pitjor, quan no veiem sortida. Aquesta esperança ha d'arribar a tots els racons de la terra, a totes les persones, molt especialment a aquelles a les quals la vida no ha tractat bé, les que sofreixen per la malaltia, per la manca de recursos suficients, per la manca de llibertat.

El papa Francesc, en la butlla, el document en el qual convoca aquest any sant, ens diu: «Per a oferir als presos un signe concret de proximitat, desitjo obrir jo mateix una Porta Santa en una presó, per tal que sigui per a ells un símbol que convidi a mirar el futur amb esperança i amb un renovat compromís de vida.» Tots tenim dret a l'esperança, a una vida digna, a rectificar els nostres errors i a aixecar-nos per seguir caminant, sempre endavant. Aquest infant que avui tot just és nat feia que tothom que sentia parlar d'Ell es meravellés. Aturem-nos una mica en recordar el seu naixement, meditem una mica tots aquests records, com ho feu Maria la seva mare, que també, com nosaltres avui, no acabava de saber com seria tot allò. El cert és que aquest infant ha vingut a portar la pau i la reconciliació, el perdó que neix de l'amor.

El papa Francesc ens diu: «Perdonar no canvia el passat, no pot modificar el que ja ha passat; i, tanmateix, el perdó pot permetre que canviï el futur i es visqui d'una manera diferent, sense rancor, ni ira ni venjança. El futur il·luminat pel perdó fa possible que el passat es llegeixi amb uns altres ulls, més serens, encara que estiguin solcats per les llàgrimes.» (*Spes non confundit*, 23)

Que aquest Nadal i l'any del jubileu que està a punt de començar, siguin per a tots nosaltres ocasió de retrobar-nos i d'avançar cap a aquella bondat que salva, un amor que Déu, que aquest infant a la menjadora, porta a mans plenes.

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Centre Penitenciari Puig de les Basses, 24 de desembre de 2024

HOMILIA EN LA MISSA DE LA NIT DE NADAL

Is 9,1-6; Salm 95; Tt 2,11-14; Lc 2,1-14

Canta la Sibíl·la: «Un rei vindrà perpetu, vestit de nostra carn mortal.» Rei i humil, home i Déu alhora, als nostres ulls no hi pot haver cap contradicció més gran. Estem massa acostumats que els poderosos no facin altra cosa que mirar pels seus interessos, i que algú que ho té tot vulgui renunciar a tot no encaixa, com a mínim, en el nostre concepte de poder. L'escena de Bet-Lèhem és ten-

dra i trista alhora, aquest infant no sembla pas que porti cap pa sota el braç; estem tan acostumats a veure l'escena, a reproduir-la en els nostres pessebres, que no ens adonem que de fet allí mateix ja s'albira el que serà la seva vida. A Bet-Lèhem cap posada l'ha volgut acollir i ja és ben bé allò que dirà el mateix Jesús: «Les guineus tenen caus, i els ocells, nius, però el Fill de l'home no té on reposar el cap.» (Lc 9,58).

Aquest que porta la insígnia de príncep, que és el conseller prodigiós, el pare per sempre, tal com el profetitzava Isaïes, no ho aparenta pas; ans al contrari, fins i tot acabarà entregant-se ell mateix per nosaltres, per tal de rescatar-nos de l'esclavatge. El punt culminant de la història de la salvació és ben present aquella primera nit de Nadal. Vora l'infant, una mare a qui poc després li serà profetitzat que una espasa de dolor li traspasarà el cor. A prop, uns pastors que guarden el ramat al ras, uns pastors que saben ben bé d'ovelles perdudes i trobades, de la dificultat de mantenir unit el ramat i d'alimentar-lo. Més enllà, un camp on el blat ni tan sols verdeja, tot esperant a donar aquell fruit que ventejat a l'era, molt i pastat, donarà de menjar a una multitud i serà convertit en el cos d'aquell que avui encara ni tan sols balbujeja. No pas gaire lluny, unes vinyes que si avui semblen ceps morts ben aviat despuntaran de fulles i acabaran donant un vi que esdevindrà la sang de qui ara somiqueja al jaç de palla. Si girem la vista una mica més enllà, una filadora teix el que esdevindrà aquella túnica d'una sola peça que serà tirada a sorts al calvari i qui sap si també donarà per confeccionar la mortalla que acompanyarà aquest nadó un dia al sepulcre. Aquella dona que poua, potser també samaritana, no està massa lluny de la que un dia demanarà a aquest nou nat aigua viva: qui la begui, ja no tindrà mai més set.

La tendra escena de Bet-Lèhem ultrapassa el que veuen els nostres ulls. A vegades només volem veure aquesta part entre nostàlgica i en certa manera poètica; però aquella nit del primer Nadal començava una història d'amor entre Déu i la seva criatura, una història d'amor fins a l'extrem, en la qual qui és avui un nadó acabarà donant la seva vida a la creu, s'entregarà a si mateix per nosaltres, i poc després vencerà la seva mort, ens deixarà nets i farà de nosaltres el seu poble, vencerà també la mortalitat i ens convidarà a participar amb Ell de la filiació del Pare.

Ens ha nascut un salvador que és el Messies, el Senyor, que ha vingut per ser aliment de salvació. En aquest entorn humil la llum resplendeix, la gent s'alegra davant l'infant com en temps de sega i el món s'omple de goig. Avui ens ha nascut el Salvador, que és el Messies, el Senyor, ens ha estat donat un fill que serà príncep de pau. Mentre un silenci tranquil embolcalla l'univers, comença l'obra de la redempció. Déu s'ha fet home i en fer-se home ha elevat a l'home a la dignitat de fill de Déu. No hi pot haver amor més gran. Diu sant Agustí: «Quina gràcia més gran podia concedir-nos Déu? Tenint un Fill únic el va fer Fill de l'home, perquè el fill de l'home es fes fill de Déu.» (Sermó 185) L'obra de la redempció s'inicia en una humil menjadora, allí hi reposa el Fill de Déu, la misericòrdia encarnada. En paraules de sant Elred de Rievall: «Que la nostra veu

s'ompli de fervor, el cor de pau, la llum a l'ànima, l'amor en el desig, i vegem així l'alegria que ens arriba pel naixement de Crist.» (Sermó 48). Avui ens ha nascut el Salvador, que és el Messies, el Senyor.

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Catedral de Girona, 24 de desembre de 2024

HOMILIA EN LA FESTIVITAT DE SANT ESTEVE

Fets 6,8-10; 7,54-59; Salm 30,3cd-4.6 i 8ab.16bc-17 i Mt 10,17-22

L'endemà mateix de Nadal, l'Església ens proposa de recordar el primer màrtir, sant Esteve. Ell fou un dels elegits per ser dels set primers diaques, ho fou perquè era un home ple de fe i de l'Esperit Sant. Esteve no trigà a ser perseguit, detingut i acabà donant la seva vida com a testimoni de la seva fe. La llavor dels màrtirs fecunda l'Església, ahir i avui, perquè el martiri no és tan sols cosa del passat sinó també del present. Tenir-lo doncs per patró d'aquesta parròquia i ara basílica, ens enforteix i enrobusteix la nostra fe. En tenim en la primera lectura un clar exemple que els màrtirs, la seva sang, el seu sacrifici, és llavor de fe, porta a d'altres a la fe. Quan tragueren a Esteve fora de la ciutat per apedregar-lo, aquella multitud va deixar els seus mantells als peus d'un jove que es deia Saule; el cor de Saule quedà tocat i poc després anant ell de camí cap a Damasc per detenir a més seguidors de Crist, Déu el faria caure del cavall, el faria caure del seu error, i Saule esdevindria Pau.

Ens diu el papa Francesc: «Pensem un moment en aquesta escena: Saule i Esteve, el perseguidor i el perseguit. Entre ells sembla haver-hi un mur impenetrable, tan dur com el fonamentalisme del jove fariseu i com les pedres llançades al condemnat a mort. Malgrat això, més enllà de les aparences, hi ha una cosa més forta que els uneix: a través del testimoniatge d'Esteve, de fet, el Senyor ja prepara en el cor de Saule, sense que ell ho sàpiga, la conversió que el portarà a ser un gran apòstol. Esteve, el seu servei, la seva oració i la fe que proclama, la seva valentia i especialment el seu perdó a punt de morir, no són en va. Es deia, en els temps de les persecucions -i encara avui és just dir-ho- que la sang dels màrtirs és llavor de cristians. Semblen acabar en el no-res, però en realitat el seu sacrifici sembla una llavor que, a contracorrent de les pedres, es planta, de manera oculta, en el pit del seu pitjor rival.» (26 de desembre de 2023).

Anar a contracorrent té un preu; per això el mateix Jesús ja havia previst que els passaria als qui el seguisin: serien portats als sanedrins, assotats a les sinagogues i arrossegats cap als tribunals per donar testimoni de la seva fe. I malgrat tot plegat, Esteve no es feu enrere perquè els màrtirs no es fan mai enrere, resisteixen qualsevol pressió o atac i es mantenen fidels en la seva fe. Aquesta fortalesa els ve, ens ho ha dit el mateix Jesús, de l'Esperit Sant. El martiri no es busca, el martiri es troba, i aquesta característica és fonamental a l'ho-

ra de donar testimoni de la fe. Jesús no vol protagonismes forassenyats, Jesús vol fidelitat siguin quines siguin les circumstàncies, que en el cas dels màrtirs significa arribar fins a l'extrem. Esteve era un home ple de gràcia i de poder, que feia miracles i prodigis, amb una saviesa davant de la qual res no podien rebatre els altres. Esteve era un home de Déu, i com a tal gaudia del favor del Senyor. Gaudir del favor del Senyor no vol pas dir que tot anirà bé sempre a qui el segueix, la fe no està exempta de dificultats i d'entrebancs, també avui per a nosaltres mateixos. Però Déu ens dona la força necessària per viure aquesta fe amb generositat.

De fet, aquest infant que veiem aquests dies col·locat en un pessebre és qui està al darrere d'aquesta força, ell és la raó de ser del testimoni dels màrtirs. Per Nadal tot ens sembla senzill, tendre i bucòlic; però darrera d'aquesta imatge hi ha una realitat ben diversa. Jesús, Josep i Maria ja visqueren ben aviat dificultats, exili, persecució. Però darrera el misteri del Nadal hi ha quelcom de molt important: l'esperança. Vivim aquests dies el temps de Nadal, visquem-lo com un moment d'aprofundiment, no tan sols per contemplar la tendra senzillesa de l'escena de Bet-Lèhem, sinó també i sobretot per emmirallar-nos en Maria, en Josep i avui també en Esteve. Ell, evangelitzant i fent arribar la paraula de Déu, va fer que la fe s'estengués mentre el nombre dels deixebles creixia molt a Jerusalem. La fe sols es pot viure practicant la caritat i amb esperança, i «el testimoni més convincent d'aquesta esperança ens l'ofereixen els màrtirs, fermes en la fe en Crist ressuscitat, la nostra esperança.» (*Spes non confundit*, 20)

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Basílica de sant Esteve a Olot, 26 de desembre de 2024

HOMILIA EN LA MISSA EXEQUIAL DE MN. JOAN M. AMICH I RAURICH

Ap 14,13; Salm 129,1-2.3-4.5-6a.6b-7.8 i Lc 12,35-40

La vida, des del moment de la concepció, fins al moment de la mort, està i ha d'estar en mans de Déu. És aquesta una realitat que coneixem però que sovint no atenem. No podem preveure ni el dia ni l'hora de la nostra mort, per això no ens hauríem de deixar sorprendre mai per ella, l'hem d'esperar en estat de vetlla, sense angoixes; per damunt de tot amb confiança i amb esperança. La mort ha sortit al pas del nostre germà Mossèn Joan Maria Amich, li ha sortit al pas en una hora encara massa primerenca, quan la seva vida estava dedicada en plenitud a la tasca pastoral i docent, i per això la seva mort ens ha agafat a tots en certa manera no tan sols a contracor, com passa sempre amb la mort, sinó també amb sorpresa. Una malaltia greu l'ha portat a la presència del Senyor, una malaltia que ha volgut viure des de la discreció i el silenci, però que ha viscut en tot moment amb força i refiat d'aquell qui ens estima fins a l'extrem.

L'abisme de la malaltia, del sofriment, és també el lloc de l'encontre amb el Senyor, Ell es feu home per compartir tot allò que ens afligeix a nosaltres i amb aquest compartir ens obre les portes cap a una realitat nova i esperançadora.

Som al temps quaresmal, en el camí privilegiat cap a la Pasqua; i potser no és la vida aquí a la terra una quaresma? Un camí també cap a la Pasqua personal de cadascun de nosaltres? Mossèn Joan Maria Amich ha viscut amb intensitat aquesta realitat, ha fet de l'anunci de l'Evangeli l'eix de la seva vida, en les paròquies on ha servit: sant Pere de Figueres, on va ser ordenat prevere, sant Pere Màrtir d'Olot, sant Esteve d'en Bas, sant Roc d'Olot; va ser arxipreste a l'Alt Fluvià, professor de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona, delegat del Catecumenat, delegat del Diaconat Permanent, rector de Maçanet de la Selva i de Martorell de la Selva, de Sils i Vallcanera, de la Bisbal d'Empordà i de Castell d'Empordà, de Fitor, Fonteta, la Pera, Peratallada, Púbol, Sant Climent de Peralta, Sant Pol de Bisbal i Vulpellac, va ser encarregat de Pedrinyà, vicari i administrador parroquial de Cruïlles, Monells, Sant Cebrià de Lledó i Sant Sadurní de l'Heura, vicari episcopal i canonge del Capítol Catedral de Girona, administrador parroquial de Fonolles, Parlavà, Ultramort i d'Ullastret, coordinador de la fase diocesana del Sínode dels Bisbes i de la celebració d'aquest any Jubilar 2025, arxipreste en funcions de l'arxiprestat del Montgrí-la Bisbal, administrador parroquial de Casavells, Cassà de Pelràs, Corçà, Matajudaica, Albons, Bellcaire d'Empordà, l'Estartit, Fontanilles, Gualta, Llabià, Sant Iscle d'Empordà, Serra de Daró, Torroella de Montgrí i Ullà. Un llarg historial al servei d'aquesta Església, al qual cal afegir la seva tasca a la Conferència Episcopal Espanyola i a la Conferència Episcopal Tarraconense, treballant en el Secretariat de Catequesi, Catecumenat i Primer Anunci. Fins al darrer moment, Mossèn Joan Maria ha servit aquesta Església que tant estimava.

La mort sempre ens interpel·la, sempre ens qüestiona. Pels qui quedem sorgeixen les preguntes de si hauríem pogut fer més en la nostra relació personal o institucional amb el germà cridat ara davant del Senyor. Qui sap si calia una paraula més amable, un gest de més fraternitat o una mà més estesa i disposada a ajudar-lo. La mort del nostre germà Mossèn Joan Maria ens commou a tots i apareix davant nostre, davant de nosaltres preveres i diaques, com una invitació a augmentar la nostra fraternitat sacerdotal, el nostre esperit de disponibilitat i de servei, allunyant de nosaltres i de la nostra tasca pastoral tot allò que ens pugui separar, per posar encara més l'accent en allò que ens pot unir: el servei a Crist, a l'Església i als germans.

La mort de Mossèn Joan Maria Amich apareix davant d'aquestes seves comunitats parroquials, a les quals ha servit en els darrers anys, com una crida a viure la fe en corresponsabilitat, conscients que som tots els qui formem el poble sant de Déu, i que a tots ens pertoca servir al Crist a través de la seva Església, cadascú com bonament pugui, però sempre amb esperit de servei a Déu i als germans.

Pel nostre germà ha arribat l'hora de la veritat, l'hora de veure cara a cara al Pare de la misericòrdia a qui ha volgut servir fidelment tot i la seva fragilitat

humana. Ara volem dir que són feliços els qui moren en el Senyor, que reposen del seu treball, perquè les seves bones obres els acompanyen i el Senyor les hi tindrà en compte, i les no tant bones les hi perdonarà.

Quan la mort ens surt al pas, a vegades fins i tot quan pensàvem que ens quedava un bon tram de vida terrenal per recórrer, quelcom neguiteja els nostres cors. Certament podríem dir que sempre és massa aviat per a aquest moment, i encara més quan hi ha tanta feina per fer en la vinya del Senyor, i Ell sembla que ens arrabassa els obrers més útils. Déu sap el que es fa, a vegades nosaltres no ho acabem d'entendre; ja ho entendrem després.

El nostre germà Mossèn Joan ha esperat vetllant ben despert l'arribada del Senyor i aquests darrers dies ha intensificat la seva vetlla tot rebent els sagraments, acomiadant-se d'alguns i volent mantenir en la intimitat el seu darrer bocí de vida aquí a la terra; fet que els qui coneixíem la seva situació hem respectat fins al final, una mica a contracor, però aquesta era la seva decisió personal expressada repetides vegades.

Ara demanem a l'amo de la vinya que havent comparegut a la presència de l'Altíssim tot sigui més clar pel nostre germà i mereixi de rebre l'abraçada amorosa del Pare. Mossèn Joan volia concentrar en aquestes darreres setmanes de vida tota la seva atenció en l'arribada de l'amo; no sabia certament l'hora concreta tot i que la intuïa ben propera i per això volia estar a punt per a rebre'l. Ell mateix escrivia respecte a la seva experiència en el catecumenat que centrà gran part de la seva activitat eclesial: «M'agradaria subratllar dos aspectes: mirem la nostra experiència amb molta humilitat, és a dir, amb consciència que no tot ho fem bé i tenim molt marge de millora en la nostra configuració del catecumenat. I en segon lloc, tenim perspectiva de futur.»

És així com hem de mirar la nostra vida, amb humilitat, sabent que no tot ho fem bé i alhora amb esperança, amb perspectiva de futur, perquè «nosaltres sabem no sols per coneixement sinó també per fe que no tenim un Déu mut, sinó un Déu que parla. El nostre Déu no para de llançar la seva proposta al llarg de la història, a totes les persones. Així que qui s'acosta a la parròquia, a un cristià, a un sacerdot, no s'acosta tan sols amb una voluntat d'adscripció a un col·lectiu, com si vingués per a fer-se soci. Aquesta persona ve moguda per Déu, cridada per Déu. Aquesta és la primera convicció que hem de tenir. Aquesta és la impressió misteriosa que tenim davant d'un catecumen.» Aquesta era la impressió que sentia i escrivia Mossèn Joan.

Déu no és mut, Déu parla, crida, llança la xarxa i el nostre deure és escoltar-lo i acollir-lo. Déu ens parla fins i tot en el silenci de la mort per donar-nos un toc d'atenció, per convocar-nos a viure amb més intensitat l'esperit de comunió sacerdotal, perquè sense ell de res valdrà cap pla pastoral, tot esforç serà inútil. Ens ho diu Crist, convidant-nos a que ens estimem els uns als altres tal com Ell ens ha estimat; així, doncs, estimem-nos els uns als altres de tot cor, no ho demorem, no sigui que no hi siguem a temps (cf. Jn 13,34). En la vida del prevere és de particular importància la comunió amb els altres, element

veritablement essencial per a qui ha estat cridat a ser responsable d'una comunitat i a ser «home de comunió». Això exigeix allunyar de nosaltres l'arrogància i la polèmica i apropar la afabilitat, l'hospitalitat, la sinceritat de les nostres paraules i dels nostres cors mitjançant la prudència, la discreció, la generositat, la disponibilitat i el servei; sempre capaços de suscitar en tots relacions lleials i fraternes, disposats sempre a comprendre, perdonar i consolar. (cf. *Pastores Dabo Vobis*, 43). Així volia viure la seva vocació sacerdotal el nostre germà, així volem viure-la també nosaltres.

Ara, avui, donem gràcies al Senyor pels molts beneficis que la tasca pastoral del nostre germà ha procurat a l'Església de Girona i a les comunitats en les quals l'ha servit, i demanem al Senyor que l'aculli a la seva glòria, a ell que havent volgut ser un bon sacerdot, ara està davant la presència de l'Altíssim on cerca el perdó de tot allò en el que ha faltat al llarg de la seva vida, i cerca també l'aprovació de tot allò altre en el que ha obrat bé. Així és la vida de tot home, un contrast entre el bé que volem fer i el mal que no voldríem fer però sovint acabem fent. Això sí, davant de les nostres febleses, l'esperança i la misericòrdia que venen del Senyor són infinitament més grans. És amb aquesta confiança que demanem avui al Senyor que rebi al nostre germà Mossèn Joan a la seva glòria, que li tingui en compte la gran quantitat de bé que ha fet, que valori la seva tasca incansable d'evangelitzador allí on ha servit a l'Església. Que pugui veure i comprendre que fins i tot els trams foscos i esgotadors d'aquest camí que és la vida van ser útils per a la seva salvació, i que va ser en ells on Crist va estar més a prop seu.

Demanem ara que el nostre germà Mossèn Joan Maria sigui prop del Pare ja per sempre, allí on no hi ha temps i tot és proximitat al nostre Déu, que és amor infinit.

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Església parroquial de santa Maria de la Bisbal d'Empordà,
10 de març de 2025

«NO S'AVERGONYEIX D'ANOMENAR-LOS GERMANS» (Hc 2,11)

Aquest dies està tenint lloc a Roma la segona i darrera sessió del Sínode sobre la sinodalitat. És tot un repte per a la nostra Església i, alhora, una assignatura pendent. La sinodalitat representa la plasmació de la comunió, i la comunió és la manera com en l'Església vivim la fraternitat. Molts són els reptes que afrontem, i per això la XVI Assemblea General Ordinària del Sínode dels Bisbes es reuneix sota el lema «Per una Església sinodal: comunió, participació i missió». La tercera fase serà la d'implementació, que de ben segur coincidirà a casa nostra amb el procés de reflexió sobre com afrontar els reptes dels nostres temps, sobre les missions de cada membre de l'Església gironina i l'organització de la nostra diòcesi.

Qualsevol reunió sinodal aixeca moltes expectatives, però sembla que aquest Sínode ha superat les de qualsevol d'altre anterior i alhora ha creat un debat intern a l'Església. El papa Francesc ha insistit molts cops que no es tracta ara per ara d'abordar temes concrets, sinó que convé en aquests moments un diàleg fratern i obert respecte a la mateixa base sobre la qual ha de funcionar l'Església: aquesta germanor, aquesta comunió, aquest diàleg constructiu són els àmbits que es concreten en el terme sinodalitat. Paral·lelament al treball emprès per a la preparació de la segona sessió, va començar la feina dels deu grups d'estudi, encarregats d'aprofundir aquests altres temes que van sorgir, definits pel Sant Pare al final d'una consulta internacional.

El Sínode ha estat intensament preparat en l'àmbit de les diverses esglésies locals. Aquí, a la nostra diòcesi, es va fer un molt bon treball de preparació de la primera fase, plantejant desafiaments, fent una anàlisi realista de la nostra situació i aportant a l'Església universal la nostra particularitat. Ara, aquests dies, es remarca en el Sínode l'activitat missionera de l'Església. Sovint s'ha dit que som terra de missió. Certament, qualsevol país, qualsevol comunitat, és terra de missió. Sempre hi ha a qui fer arribar la bona nova del Regne, i per això ens cal estar sempre disposats a afrontar aquesta tasca, a la qual no podem renunciar mai. La fe es proposa, no s'imposa, però mai no se n'ha de posposar l'anunci. Evangelitzar avui és proposar Crist al nostre món; amb respecte per als altres, cert, però plenament convençuts que «Crist és la llum dels pobles» (*Lumen Gentium* 1), i que aquesta llum resplendeix en el rostre de l'Església. El Sínode ens urgeix doncs a viure aquesta missió evangelitzadora en comunió, en fraternitat... en sinodalitat.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 6 d'octubre de 2024

«BON MESTRE, QUÈ HAIG DE FER PER POSSEIR LA VIDA ETERNA?» (Mc 10,17)

Ja sabem què diuen els manaments. Sabem que ens manen no matar, no cometre adulteri, no robar, no declarar en fals, no cometre frau o honorar el pare i la mare. Si tots plegats complíssim aquests preceptes la nostra societat sens dubte milloraria notablement, perquè desapareixerien els crims, els robatoris, els fraus i la mentida, i ja això seria per si mateix una gran conquesta. Però si Jesús ens demana una ètica de màxims, nosaltres no arribem a complir ni uns mínims. Ja ni ens passa pel cap la segona part del que aquest diumenge ens proposa Jesús com a pla de vida: deixar-ho tot i seguir-lo.

La història de l'Església està, però, plena d'exemples d'homes i de dones que, complint els manaments, han estat capaços de deixar-ho tot i seguir el Crist. I en aquest seguiment molts d'ells hi han deixat la vida. No són personatges

diferents a nosaltres. Són simplement gent conseqüent amb el que creu i gent que sap certament que a Crist val la pena seguir-lo, i que per seguir-lo val la pena deixar-ho tot.

És veritat també que l'Església està formada per homes i dones imperfectes, que sovint no donem la talla i fins i tot fem mal a l'Església amb les nostres accions, allunyant-la del que Crist voldria per a ella. Com deia el papa Francesc en el seu recent viatge a Bèlgica: «En aquesta permanent coexistència entre santedat i pecat, entre llums i ombres, viu l'Església, amb resultats de gran generositat i esplèndida dedicació, i a vegades, lamentablement, amb la irrupció de dolorosos antitestimoniatsges. Penso en els dramàtics casos d'abusos de menors, un flagel que l'Església està afrontant amb decisió i fermesa, escoltant i acompanyant les persones ferides i implementant un ampli programa de prevenció a tot el món» (Laeken, 27 de setembre de 2024).

Escollir entre fer el bé o provocar el mal és a les nostres mans. Déu ens ha fet lliures per decidir i per obrar, però això no és excusa per obrar malament, perquè tots sabem ben bé quins són els manaments i què vol dir seguir-los i complir els ensenyaments del Crist.

En aquests dies en què està reunida l'Assemblea Sinodal que tracta sobre la sinodalitat dins de l'Església, és bo que fem un esforç i intensifiquem la nostra pregària per l'Església de Crist, de manera que la tasca dels qui la formem s'apropi cada dia més al bé i s'allunyi del mal, complint així allò que el bon mestre ens demana d'obrar. Aquest és el camí perquè en el món futur obtinguem la vida eterna.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 13 d'octubre de 2024

«QUI VULGUI SER EL MÉS IMPORTANT HA DE SER EL VOSTRE SERVIDOR» (Mc 10,43)

Crist no vingué a ser servit sinó a servir. Ens ho diu Ell mateix en l'Evangeli (cf. Mc 10,45). Jesús ens crida al servei, i un dels primers serveis és l'evangelització. Fer arribar la bona nova arreu ha de ser sempre la prioritat de l'Església. L'evangelització no sempre és fàcil: pot ser un primer anunci en molts llocs, i haurà de ser cada vegada més, en molts altres llocs, un segon anunci. Parlem d'una evangelització dirigida als qui no coneixen el Crist i, també, a aquells que l'han oblidat o fins i tot l'han arraconat de les seves vides. Per a nosaltres, creients, la prioritat ha de ser sempre fer arribar l'Evangeli, proclamar la Paraula de Déu, insistint-hi quan sigui oportú i quan no ho sigui, reprenent, interpel·lant, exhortant, com aquell que té molta paciència i sap ensenyar, com escrivia l'apòstol sant Pau a Timoteu (cf. 2Tm 4,2).

Ser terra de missió ha deixat de ser un fet exclusiu de determinades zones geogràfiques. Durant dècades es podien unir el concepte de religiositat i el de desenvolupament. La fe va molt més enllà d'una determinada situació social, econòmica o històrica. La fe s'expressa fonamentalment com un do per als altres, un do que ens fa solidaris, capaços d'estimar, vencent les limitacions que ens empenyen a la solitud, que sempre entristeix. Conèixer Déu és un procés que es porta a terme a través de la fe. No és només un procés intel·lectual. És un projecte vital. És el coneixement de Déu, que és amor, gràcies al seu mateix amor, un amor que ens obre els ulls i ens permet conèixer tota la realitat, més allà de les estretes perspectives de l'individualisme i del subjectivisme que desorienten les consciències, en paraules de Benet XVI. El coneixement de Déu és sempre experiència de fe, una experiència que implica també emprendre un camí intel·lectual i moral, moguts sempre per la força de l'Esperit, que ens impul·leix a superar els nostres limitats horitzons i ens mou a obrir-nos als veritables valors de l'existència humana com a obra de Déu.

Evangelitzar és transmetre una experiència vital, integral, que abasta tota la dimensió humana i l'apropa així a la divina. No ens podem resignar a perdre la fe o que d'altres la perdin. No podem deixar mai d'evangelitzar. Ens cal lluitar dia rere dia perquè l'Evangeli arribi allí on encara no és present o on ja ha estat oblidat. En paraules del papa Francesc, ens cal «un compromís concret des de la fe per a la construcció d'una societat nova, viure enmig del món i de la societat per evangelitzar les seves diverses instàncies, per fer créixer la pau, la convivència, la justícia, els drets humans, la misericòrdia i així estendre el Regne de Déu en el món» (*Christus vivit*, 168). Un compromís, en definitiva, per evangelitzar.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 20 d'octubre de 2024

«EL SERVENT NO ÉS MÉS QUE L'AMO» (Jn 15,20)

La ciutat de Girona, cap de la nostra diòcesi, celebra aquests dies les Fires de Sant Narcís. La devoció als sants, especialment als màrtirs, arrela amb profunditat arreu. Representa en gran manera l'origen de les esglésies locals, que tenen sempre una relació directa bé amb la predicació dels apòstols, bé amb el testimoni deixat pels primers cristians, víctimes sovint de les successives persecucions que intentaven, sense èxit, certament, aturar la difusió del cristianisme arreu del imperi romà. La referència i el culte als nostres màrtirs segueix essent avui una riquesa que ens entronca amb els inicis, sempre difícils, de l'Església a la nostra terra. Aquest profund arrelament ha traspassat l'àmbit de la fe, i resta avui en la cultura popular, és ha dir, a esdevingut tradició. Les arrels espirituals i de fe d'un poble no és tan sols que formin part de la seva cultura i de la seva identitat, sinó que en són fonament.

Així, aquests dies, creients i no creients celebrem Sant Narcís, cadascú posant l'accent en un punt o en un altre, però una mateixa celebració ens uneix en una germanor que s'endinsa en les arrels de la nostra història comuna, unes arrels profundament cristianes quan l'Església s'anà estenent per les nostres terres i assumia, per la seva part, la tradició greco-romana fins aleshores present. Els pobles i la seva cultura són el resultat de la suma d'una munió de factors, de vivències i de creences, que a poc a poc van creant una identitat que, malgrat la inevitable evolució dels temps, sempre és deutora dels seus orígens.

Mentre aquests dies el conjunt de la ciutat de Girona celebrem les Fires de Sant Narcís, els creients hem de posar l'accent de manera particular en el llegat espiritual del màrtir sant Narcís, perquè de fet representa l'arrel i el fonament de la nostra Església de Girona. Avui, també, sant Narcís ens parla de com ell va viure la fe fins a donar-ne testimoni amb la seva vida, i ens ve a dir que per difícil i convulsa que considerem la nostra època, la que ens ha tocat de viure, també per a ell, com per sant Feliu, l'exercici de la fe li comportà dificultats, i creure en Crist fou per a ell una lluita apassionada però alhora arriscada fins al límit. Sant Narcís, com Crist, estimà fins a l'extrem de donar la seva vida per allò que creia, i ell creia en Crist. El testimoni dels màrtirs, dels servidors de Crist, ens encoratja a viure la fe amb generositat i estimant el Senyor i el proïsme, és a dir, a tothom, amb renovat entusiasme.

Bones Fires de Sant Narcís, el nostre sant patró, a tothom.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 27 d'octubre de 2024

«ESTIMA ELS ALTRES COM A TU MATEIX» (Jn 12,31)

Durant les darreres setmanes de l'any litúrgic, l'Església ens proposa reflexionar sobre la fi dels temps. Una reflexió que s'uneix a la que podem fer amb motiu de la celebració de la festa de Tots Sants i de la dels fidels difunts, que ens mouen a recordar la nostra pròpia finitud. La mort és un tema que molt sovint la nostra societat obvia, que intenta deixar de banda o, ben bé podríem dir, que ens fa nosa o ens angoixa. De fet, és ben natural que saber-nos de pas per aquest món ens pugui provocar neguit i, fins i tot, un cert sentiment d'inutilitat de tot plegat. Nosaltres, creients, però, tenim una visió un xic diferent. Per a nosaltres, la vida -des del mateix moment en què s'inicia fins a la seva fi- és un do de Déu que cal viure amb agraïment, amb joia i, sobretot, amb esperança. Esperança perquè a la fi del camí ens espera el trobament amb el Senyor i, també, certament, el judici, el balanç del que ha estat la nostra vida; el moment de valorar si aquesta l'hem viscut tan sols centrada en nosaltres mateixos o bé si l'hem viscut des de la doble perspectiva de l'amor: cap a Déu i cap als altres.

Crist va resumir els manaments de la llei de Déu –el decàleg que Moisès recollí i que, de fet, coincideix amb qualsevol altra norma de convivència que s’hagi pogut establir en qualsevol època– en dos grans preceptes fonamentats ambdós en l’amor. Estimar omple de sentit una vida; menysprear o rebutjar fins a l’extrem d’odiar la buida de qualsevol sentit. L’amor és un sentiment personal que, com a creients, ha de guiar la nostra vida, el nostre dia a dia fins a permetre’ns de fer, al final de la mateixa, un balanç positiu en la nostra capacitat d’estimar. «A la tarda t’examinaran en l’amor. Aprèn a estimar com Déu vol ser estimat, i deixa la teva condició» escrivia sant Joan de la Creu (*Dichos de luz y amor*, 60). Perquè per a nosaltres no hi ha amor a Déu si no hi ha amor als germans, i la font de l’amor als altres és l’amor de Déu i cap a Déu.

L’amor és el que ens dona pau. Haver estimat i haver estat estimats per Déu i pels altres canvia en gran manera la perspectiva amb què podem abordar la nostra pròpia finitud en aquest món. Canvia la manera en què podem abordar, en definitiva, la realitat d’una vida que per la fe creiem que es projecta cap a una altra vida plena i definitiva en el Regne de Déu. L’amor amplia la perspectiva sobre la qual contemplem la nostra vida, l’omple de sentit i la projecta cap a la infinitud.

El nostre amor és sempre limitat, l’amor de Déu és infinit; la vida a la terra és limitada, la vida que Crist ens va guanyar per la seva mort i resurrecció és eterna.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 3 de novembre de 2024

«CRIDATS A SER SIGNES TANGIBLES D’ESPERANÇA» (*Spes non confundit*, 10)

L’Església ens convoca a viure aquest diumenge el Dia de l’Església Diocesana, altrament coneguda com a Jornada de Germanor. Una Església de la qual formem part, que està feta de pedres vives que som cadascun de nosaltres. Així, sant Pere escriu: «Vosaltres, com pedres vives, sou edificats per Déu com a temple de l’Esperit perquè formeu una santa comunitat sacerdotal que ofereixi víctimes espirituals agradables a Déu per Jesucrist» (1Pe 2,5).

Formar part d’una comunitat vol dir sentir-se’n part integrant, conscients de la nostra responsabilitat vers ella i alhora sentir el goig de formar-ne part. L’Església som tots i cadascun dels integrants del poble batejat, i l’Església té, per la seva mateixa naturalesa, vocació d’universalitat. Viure la nostra vocació de seguidors del Crist és ser corresponsables del caràcter missioner de l’Església. Nosaltres també som avui cridats per Crist a portar la Bona Nova a tots els homes i dones de bona voluntat i a esmerçar-hi els recursos que calgui.

Ho hem de viure amb la mateixa senzillesa que la comunitat apostòlica, en què «la multitud dels creients tenia un sol cor i una sola ànima, i cap d'ells no considerava com a propis els béns que posseïa, sinó que tot estava al servei de tots» (Ac 4,32). Una realitat que feia exclamar a sant Pau: «Les comunitats de Macedònia i d'Acaia van decidir de fer una col·lecta per ajudar els pobres que hi ha enmig del poble sant que viu a Jerusalem. Elles ho van decidir així, però és que hi tenien una obligació» (Rm 15,26-27).

Viure la nostra vocació de cristians dins de l'Església, a la qual hem estat incorporats pel baptisme, és correspondre a l'amor que Crist ens ha mostrat, un amor fins a l'extrem de donar la seva vida per nosaltres. La vida té ple sentit vivint-la des de la fe. Si Déu ens ha creat per amor i ens ha cridat a una missió, nosaltres hem de ser transmissors d'aquest amor i fer-lo arribar fonamentalment als qui més el necessiten, als qui no tenen allò necessari per viure. La fe és indestruïble de la caritat, i ambdues no es poden viure sense l'esperança.

A les portes de l'any Jubilar 2025 ens cal ser missatgers d'esperança enmig d'un món on el soroll ensordeix i malda perquè no escoltem la veu de Déu, que ens crida a viure la nostra fe en germanor i solidaritat. Escriu el papa Francesc en la butlla de convocatòria: «L'Any Jubilar, estem cridats a ser signes tangibles d'esperança per a tants germans i germanes que viuen en condicions de penúria» (*Spes non confundit*, 10).

Aquesta jornada d'avui ens convida a viure la solidaritat entre germans, solidaritat amb la mateixa Església diocesana i les seves necessitats, germanor a la fi entre tots els creients.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 10 de novembre de 2024

«ELS SEUS ELEGITS, QUE VINDRAN DE TOTS QUATRE VENTS» (Mc 13,27)

Les darreres setmanes de l'any litúrgic, l'Església ens parla de la fi dels temps, de com serà el Regne de Déu i de quins seran els criteris de selecció per entrar-hi. De fet, Crist, en les seves paraules recollides als evangelis, ens en dona la clau: pobres d'esperit, famolencs, perseguits o els qui en aquest món són els darrers tindran prioritat en el Regne. Serà, doncs, un regne on no hi haurà ni fam, ni nuesa, ni set de justícia, ni persecucions. Però això no ens eximeix a nosaltres ara i aquí de treballar per un món més just en què ningú no es quedi sense allò més necessari.

Sant Joan Pau II, la memòria del qual hem recordat fa poques setmanes, visqué en un món convuls, patí règims dictatorials de dreta i d'esquerra, i va viure fins i tot la caiguda del mur de Berlín, que semblava anunciar l'aparició d'un nou món

sense les divisions i enfrontaments que s'havien viscut fins aleshores. Ell deia als treballadors a Mèxic l'any 1990: «L'Església escolta contínuament el mateix sermó de la muntanya, pronunciat per Crist. De generació en generació anuncia l'Evangeli, que és també l'Evangeli del treball. En la nostra època aquest Evangeli s'ha fet actual, d'una manera nova, en vista dels nombrosos problemes del desenvolupament socioeconòmic; de les distorsions relacionades amb el capital; i de la producció i distribució dels béns, tan desproporcionada i injusta, especialment en algunes regions del món» (10 de maig de 1990). Són paraules que de ben segur no han perdut actualitat i segueixen essent vàlides també avui.

Per a l'Església, el Regne és un do de Déu, certament, però a nosaltres creients ens pertoca actuar en l'ordre objectiu de la realitat temporal, guiats per la veritat i per la caritat, essent instruments per a una realització cada vegada més plena i íntegra de la justícia i de la pau i anticipar així en el present el Regne promès (cf. *Compendi de la Doctrina Social de l'Església*, 58).

Sant Joan Pau II escrivia, també, l'any 1991: «L'Església és conscient que el seu missatge social es farà creïble pel testimoniatge de les obres, abans que per la seva coherència i lògica interna. D'aquesta consciència deriva també la seva opció preferencial pels pobres, la qual mai no és exclusiva ni discriminatòria d'altres grups. (...) L'amor de l'Església pels pobres (...) la impulsa a dirigir-se al món en el qual, tot i el progrés tècnic i econòmic, la pobresa amenaça assolir formes gegantesques» (*Centesimus Annus*, 57).

Ens convé recordar el gran mestratge, també en aquest aspecte, de sant Joan Pau II, que aprofundí en la pastoral social de l'Església i donà les pautes -que avui seguim també nosaltres- per ser treballadors del Regne ara i aquí.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 17 de novembre de 2024

«SURT DE VÓS AIXÒ QUE EM PREGUNTEU, O SÓN D'ALTRES ELS QUI US HO HAN DIT DE MI?» (Jn 18,34)

La reialesa de Crist no és d'aquest món. Participem del seu regne no pas per un dret de naixement, ni per una imposició. Al Regne de Déu ens hi adherim per la fe, tot practicant la caritat i vivint en l'esperança. Aquest diumenge, solemnitat de Crist Rei i amb el qual finalitza l'any litúrgic, l'Església celebra la XXXIX Jornada Mundial de la Joventut recordant una cita del profeta Isaïes que ens diu: «Els qui esperen en el Senyor caminen sense cansar-se» (cf. Is 40,31). Caminar cap al Regne és la tasca del cristià, una tasca que hem de complir amb joia i mai com una imposició.

El papa Francesc, en el seu missatge per a aquesta jornada, recorda als joves -ens recorda a tots- que «la nostra vida és una peregrinació, un viatge que ens

impulsa més enllà de nosaltres mateixos, un camí a la recerca de la felicitat; i la vida cristiana, en particular, és una peregrinació cap a Déu, la nostra salvació i plenitud de tot bé». I amb Déu hi ha la salvació, que és el Regne. La paraula «regne» aplicada a Déu pot ser considerada sovint, avui, políticament incorrecta. És cert que si parlem de Crist com a rei ens venen al cap tot seguit els reis d'aquest món i, qui diu reis, pot dir qualsevol dirigent o governant. I aquests reis mundans a vegades susciten de tot menys esperança. Pocs joves -pocs de nosaltres, a hores d'ara- esperem res dels reialmes d'aquest món, i encara menys creiem que mereixin l'esforç de caminar cap a ells sense defallir.

Quan Pilat preguntà a Jesús si era rei, aquest li respongué amb una altra pregunta: si allò que deia venia d'ell o li havien dit d'altres. Predicar el Regne, fer saber als altres que aquesta reialesa de Crist és tota una altra cosa, és tasca nostra. El Regne no encaixa bé amb cap ideologia, ja que les ideologies són fugisseres i sempre limitades en el temps i en el contingut. Això, els joves ho saben molt bé, i ells són els primers i privilegiats transmissors del Regne, els primers evangelitzadors, els que estan vivint la fe a peu de carrer.

Ens parla el papa Francesc de com el Regne de Deu ens espera amb els braços oberts amb una imatge ben gràfica: «En arribar a la basílica de Sant Pere, a Roma, es travessa la plaça que està envoltada per la columnata dissenyada pel famós arquitecte i escultor Gian Lorenzo Bernini. La columnata, en el seu conjunt, té la forma d'una gran abraçada: són els dos braços oberts de l'Església, la nostra mare, que acull tots els seus fills». Així és el Regne de Déu, aquest del qual Crist és el rei: uns braços oberts per acollir-nos a tots els que hi caminem sense defallir, moguts per l'esperança que ens dona la fe en el Senyor.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 24 de novembre de 2024

«US DEMANO QUE AVANCEU ENCARA MÉS.» (1Te 4,1)

Comencem aquest diumenge el temps d'Advent, el temps de l'esperança per excel·lència. Cada any recordem els misteris centrals de la nostra fe: l'encarnació, el naixement, la mort, la resurrecció i l'ascensió de Crist. És una manera de tenir ben present el misteri de la redempció i de cadascun dels seus passos. Com cap altre temps, el Nadal manté una correspondència amb el conjunt de la societat, els carrers s'omplen de llums i els desitjos de bona voluntat omplen també els nostres llavis. Però molts cops ens sembla que tot plegat no va més enllà del consumisme, pels qui se'l poden permetre, i d'una certa aparença més exterior que no pas de cor.

Tot just iniciat el temps d'Advent, la major part de les nostres viles i ciutats ja estaran celebrant el Nadal, si més no de manera externa: un costum bonic que s'avança cada cop més en el calendari alhora que es va buidant del seu vertader

sentit, i retorna en certa manera als cultes ancestrals, que també celebraven els solsticis d'hivern i d'estiu.

En el nostre camí de cristians, de gent de fe, ens cal avançar una mica més, encara més. Ens cal aprofundir en allò que celebrem i en el que aquestes dates ens diuen realment a nosaltres, més que no pas en l'aparença. D'aquí que tant la Pasqua com el Nadal tinguin uns temps de preparació, l'Advent i la Quaresma. A vegades, ho sabem tots per experiència, és gairebé més bonic viure amb intensitat la preparació d'una festa que la mateixa festa, o si més no, la preparació fa que quan arribi la festa la gaudim més intensament.

Aquest any, durant el temps de Nadal s'iniciarà l'any Jubilar 2025 en què el papa Francesc ha posat com a tema central el de l'esperança. Què hi pot haver de millor, doncs, que preparar-nos-hi vivint amb més intensitat l'Advent? Sempre hi podem posar una mica més de la nostra part, des de gestos senzills, potser una mica infantils, però sempre sentits, com ara tenir a casa un calendari o una corona d'Advent, fins a fer un esforç per acostar-nos més a la Paraula de Déu i a la pregària, de la manera que més ens plagui.

Val la pena preparar-nos amb intensitat per a la vinguda de Crist, perquè en aquest temps d'Advent també ens preparem per a la darrera vinguda del Senyor. Les llums i l'ambient festiu i sempre nostàlgic dels nostres carrers també ens hi ajudarà; però cal que no perdem el sentit primigeni del Nadal i del camí que hi porta, l'Advent. Serà bo que avancem una mica més en la nostra fe, i a fer-ho ens hi ajudaran la pregària i la caritat. No oblidem la caritat, no oblidem que per a molta gent s'acosten uns dies no sempre feliços, dies de mancances materials i també afectives. Davant la solitud de col·lectius com els ancians, els malalts, els presos i tants d'altres, allunyats de les seves llars i famílies, hem d'avançar encara més en la nostra caritat. Preparem-nos-hi doncs, amb esperança.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

"Full Parroquial", 1 de desembre de 2024

«OBRIU UNA RUTA AL SENYOR» (Lc 3,4)

L'Advent és el temps de l'espera, de la preparació de l'adveniment del Senyor, és a dir, del Nadal. No ha de ser una espera inactiva, esperem allò que estimem perquè l'esperança neix de l'amor i es fonamenta en l'amor, com ens diu el papa Francesc en la butlla de convocatòria de l'any jubilar 2025. Ens ha de moure sempre l'amor, un amor del que Crist n'és la mostra més gran, fins a l'extrem.

L'escena tendra del naixement inclou tot el misteri de la redempció, però aquesta tendresa no ens ha de fer perdre la realitat del misteri de l'amor de Déu, que envia el seu Fill a cercar-nos, i perquè no ens sentim incòmodes el Fill

es fa carn, es fa un de nosaltres, així no li podrem retreure que no ens entenguí, que no comparteixi la nostra humanitat, els nostres problemes, les nostres angoixes i també les nostres alegries.

Si hi ha algú que en aquest temps d'Advent representi millor l'esperança, aquesta és Maria. La noia de Natzaret que en un instant veié capgirada la seva vida, esdevenint Mare de Déu. A ella acudim sempre que ens trobem en dificultats, i així com ella esperà el naixement del seu fill, nosaltres esperem d'ella una paraula de consol, un gest d'aquest amor seu amb el que amanyagà aquell infant, en aparença tan desvalgut, en realitat tan poderós.

El Nadal representa tot això, és el misteri de l'amor fet home, de la misericòrdia encarnada. Per això cal que ens disposem a iniciar aquest temps d'Advent conscients que és un temps d'espera, de preparació, per rebre el Fill de Déu, l'amor de Déu fet carn en el ventre de Maria.

Esperem allò que estimem, per això esperem amb deler aquest infant en el qual, tot i la migradesa de la seva persona, hi veiem i hi reconeixem la grandesa de Déu. En aquest segon diumenge d'Advent encenguem a la nostra corona l'espelma de l'esperança. No s'espera allò en el que no es creu, s'espera allò que potser no se sap ben bé com serà, però que estem certs que cal esperar-ho, que val la pena esperar-ho. Maria esperava perquè creia, perquè estava certa que el fill que portava en les seves entranyes era també Fill de Déu, i això ho duia en el fons del cor i ho meditava.

Un dels trets característics d'un any jubilar, com el que estem a punt d'encetar, és el pelegrinatge; en l'antigor, vers Jerusalem, avui vers Roma. Maria feu camí, cap a Betlem, cap a Egipte, cap a Jerusalem, fou una dona sempre en camí tot seguint la voluntat de Déu.

Encetem doncs en aquest Advent el nostre particular i comunitari camí cap al Nadal, el nostre pelegrinatge cap a l'encontre amb aquest nostre Déu que és amor. Fem que ens trobi a punt i ben disposats per a l'encontre, com hi trobà a Maria.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 8 de desembre de 2024

«AIXÍ, DONCS, QUÈ HEM DE FER?» (Lc 3,10)

Donar un vestit al qui no en té si en tenim dos, compartir el menjar que tenim amb qui no en té. Gairebé a les portes del Nadal, la litúrgia ens porta a celebrar el diumenge *Gaudete* en aquest tercer diumenge d'Advent. El nom ve de la Carta als Filipencs 4, que ens diu: «Viviu sempre contents en el Senyor; ho repteixo, viviu contents. El Senyor és a prop». I si el Senyor el tenim a prop, com no hem d'estar contents? Ja som gairebé a Nadal, els llums inunden els nostres

carrers, i amb ells les presses, els encàrrecs i també per a molts la nostàlgia i la melangia pels absents, per no tenir allò de més necessari, per la malaltia pròpia o dels propers, i així tantes altres causes de tristesa enmig d'una joia que sembla més general del que realment és.

La joia ens ve del Senyor, d'aquest infant que està a punt de néixer de manera discreta, i aquesta joia ha de portar-nos a encomanar-la als altres, com ens diu sant Pau: la gent ens ha de conèixer com a gent de bon tracte i contenta. Aquests dies moltes iniciatives ens brinden l'ocasió de col·laborar a portar aquesta joia als altres, a aquells que no poden gaudir-ne perquè els manquen moltes coses. És l'ocasió de poder donar un vestit al qui no en té si en tenim dos, o de compartir el menjar que tenim amb qui no en té. Sempre són bones aquestes iniciatives i caldria que es transformessin en hàbits, de fet caldria que ens ajudessin a transformar els nostres cors i fer-nos més solidaris i amatents a les necessitats i carències dels altres.

Aquest temps de preparació cap al Nadal, aquest camí cap a Crist ha de ser-nos una oportunitat per a la conversió dels nostres cors. La gent d'aquell temps, del temps de Jesús, vivia en l'expectació, es preguntava si el Messies no seria Joan el Baptista, tenia en certa manera il·lusió per a rebre el Messies. No l'haurem perduda, nosaltres, aquesta il·lusió? No haurem perdut la joia de la fe? Mirem amb esperança i amb il·lusió cap al futur, vivim amb esperança i il·lusió aquest camí de l'Advent per tal que la nostra joia en celebrar el Nadal sigui més plena, més sincera i brolli de l'interior dels nostres cors.

El Senyor és a prop, cal que això es noti, cal que es tradueixi en joia, però no pas una joia efímera i passatgera, d'aparador i convencional. Cal que sigui una joia que mogui el nostre interior, que el mogui l'amor, que mani als nostres cors tot seguint aquell manament que el qui serà ara un infant feble, desvalgut i anònim, ens donarà quan la seva passió s'apropi: Estimeu a Déu i als altres.

El missatge del Nadal és la joia i no hi pot haver joia sense amor, sense estimar.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 15 de desembre de 2024

«ELL SERÀ LA PAU» (Mi 5,4)

Un altre Nadal ens arriba, altre cop se'ns convoca per a celebrar el naixement del Fill de Déu fet home, del Messies, del Salvador. Tants cops ressonen a la nostra oïda aquestes paraules, fa tants anys que les escoltem, que potser hem perdut la capacitat que ens sorprenguin, que ens toquin el cor. Però es tracta d'això, es tracta de tocar els nostres cors; no és altra la missió que ha estat encomanada a aquest infant, pobre, desvalgut, segurament plorant, que veiem aquests dies representat jaient en un pessebre. No hi pot haver tron més humil i no hi pot haver reialesa més gran.

No, no ha vingut envoltat d'un exèrcit, ni l'han anunciat des dels palaus trompetes glorioses; al seu jaç no hi ha sedes, ni brocats; al seu voltant no hi ha una cort d'aduladors, ni una munió de llevadores o de mainaderes a punt per embolcallar-lo amb robes cares. Aquest rei neix per sorpresa, quan la mare està de viatge, quan ningú dels de casa és a prop per donar un cop de mà. Déu no cerca oripells, no cerca honors, no cerca besamans per part dels poderosos. I això no és sinó un petit tast, un anunci del que vindrà: aquest pessebre no és el tron definitiu, ho serà una creu. Aquest bou i aquesta mula no són la companyia definitiva, ho seran dos bandolers, i a la fi no congregaran uns pastors bocabadats convocats per àngels, sinó una gentada que cridarà furiosa reclamant per a Ell la mort.

Si avui tot és tendresa, demà tot serà fúria i hostilitat. Però hi ha quelcom que romandrà. Vora el pessebre a Betlem hi ha una dona; al calvari vora la creu hi tornarà a ser. Maria és aquesta dona, unida a Crist, unida al fill en la humilitat i en l'adversitat, unida pel lligam de l'amor. I aquest infant no ha vingut a portar altra cosa que amor, amor a Déu i als altres.

Avui a Betlem, a la ciutat del gran David, ens ha nascut un Salvador, que és el Messies, el Senyor. Per armes l'amor, per cuirassa la feblesa, per cort un bou i una mula, per companyia una dona atribolada i un home encara perplex per tot el que passa al seu voltant. Però així és, si fa no fa, la vida de molts dels qui ha vingut a salvar, i si Ell volia vertaderament fer-se home, si volia de debò ser un dels nostres, calia que vingués així, com un més dels abandonats, com un més dels descartats per la societat, com un més dels ignorats pels poderosos, que tan sols es fixaran en Ell per acabar amb la seva vida, d'Herodes a Pilat.

Al pessebre ja hi ha present tot el misteri de la salvació, ja s'hi han reunit tots els personatges que seran presents al final de l'obra. Però de fet, aquesta d'obra no acabarà pas com molts creuen; acabarà d'una manera diferent a com alguns han previst, acabarà amb una gran victòria, la victòria de la vida sobre la mort.

Més enllà de la tendresa de les escenes tradicionals d'un pessebre, hi ha una història amagada avui però revelada demà, la història de la salvació portada per aquell que és la pau.

+fra OCTAVI,
bisbe de Girona

"Full Parroquial", 22 de desembre de 2024

«LA SEVA MARE CONSERVAVA TOTS AQUESTS RECORDS EN EL SEU COR.» (Lc 2,51)

El diumenge després de Nadal l'Església celebra la festa de la Sagrada Família. S'amplia així la contemplació del naixement de Jesús a Maria, la seva mare, i a Josep, l'home fidel. Sempre és un moment per meditar sobre el

paper que la família té dins de l'Església, i per extensió dins de la mateixa societat. Al llarg dels darrers anys, aquesta institució bàsica i inamovible de la nostra societat durant segles, s'ha vist sacsejada per múltiples convulsions que representen un veritable canvi de paradigma i també, i sobretot, un perill per a la seva subsistència.

Aquest diumenge arreu del món, en totes les diòcesis i coincidint amb la festa de la Sagrada Família, l'Església inicia l'any jubilar 2025, inaugurat pel papa Francesc a Roma la vigília de Nadal. En la pregària del Jubileu diem: «Que la vostra gràcia ens transformi en sembradors de les llavors de l'Evangeli que fermentin la humanitat i la creació.» Sembradors de l'Evangeli és una bona definició per al cristians, per als creients. Hem de sembrar aquesta llavor arreu, en primer lloc en el si de les nostres famílies perquè hi arrel·li la fe, no es perdi la identitat de la institució familiar i no es trenqui la seva transmissió. El perill que correm és donar per perduda la batalla i abandonar aquesta nostra tasca de sembradors, i renunciar així a l'esperança.

El papa Francesc, en la butlla de convocatòria de l'any jubilar 2025, ens diu: «Sí, necessitem que «vesseu d'esperança» (cf. Rm 15,13) per a testimoniar de manera creïble i atraient la fe i l'amor que portem al cor; perquè la fe sigui joiosa i la caritat entusiasta; perquè cadascú sigui capaç de donar encara que només sigui un somriure, un gest d'amistat, una mirada fraterna, una escolta sincera, un servei gratuït, sabent que, en l'Esperit de Jesús, això pot convertir-se en una llavor fecunda d'esperança per a qui ho rep. Però, quin és el fonament del nostre esperar? Per a entendre-ho és bo que ens aturem a rumiar en les raons de la nostra esperança (cf. 1Pe 3,15).» (*Spes non confundit*, 18).

Ser sembradors de l'Evangeli és ser sembradors d'esperança. No fou potser aquesta la tasca encomanada a Maria i a Josep? La Sagrada Família visqué l'esperança. No fou per a ells una esperança exempta de dificultats, aquestes de fet ja sorgiren ben aviat quan van esdevenir uns sense-llar o quan hagueren de marxar a l'exili, i les dificultats no van desaparèixer fins al final, a la mateixa creu. Però l'esperança és una cursa de fons; qui sembla no recull al mateix instant en el qual sembla, li cal esperar que la llavor germini, i tan sols després pot donar un bon fruit.

Aquest any jubilar és una invitació a viure l'esperança i a ser-ne sembradors. No la desaprofitem, no la deixem passar de llarg, un any jubilar és sempre una oportunitat per aprofundir en la nostra fe, aquella fe que visqué de manera entranyable i íntima la Sagrada Família.

+ fra OCTAVI,
bisbe de Girona

“Full Parroquial”, 29 de desembre de 2024

CARTA ALS PREVERES, DIAQUES I MINISTRES DE LA PARAULA PER PREGAR PER LA SALUT DEL PAPA FRANCESC

Benvolguts germans preveres, diaques i ministres de la Paraula,

La salut del Sant Pare ha patit en els darrers dies un empitjorament. És bo doncs, que ens unim espiritualment a ell mitjançant la pregària pel seu restabliment i perquè el Senyor li doni la fortalesa en aquests moments de prova.

Com ens diu el mateix papa Francesc en la Butlla de convocatòria d'aquest any Jubilar 2025: «Que s'ofereixin signes d'esperança als *malalts* que estan a casa seva o a l'hospital. Que els seus patiments puguin ser alleujats amb la proximitat de les persones que els visiten i amb l'afecte que reben. Les obres de misericòrdia són igualment obres d'esperança, que desvetllen en els cors sentiments de gratitud. Que aquesta gratitud arribi també a tots els agents sanitaris que, en condicions no poques vegades difícils, exerciten la seva missió amb cura sol·licita vers les persones malaltes i més fràgils.» (*Spes non confundit*, 11).

Un signe d'esperança és la pregària que ens posa en comunió primer que tot amb el Senyor que sap el que ens convé a cada moment de la nostra vida, ens hi posa sobretot amb el malalt a qui d'aquesta manera acompanyem i també amb el personal sanitari que en té cura. Us demano doncs que en l'Eucaristia i celebracions de la Paraula preguem per la salut del Sant Pare, que el tingueu present en l'Ofici Diví i convideu als fidels a tenir-lo ben present en la seva pregària personal.

Preguem pel nostre papa Francesc, que senti la proximitat de la nostra comunió espiritual, i posem la confiança en el Senyor, «recordem un vegada més les paraules de l'Apòstol: «Estic ben segur que ni la mort ni la vida, ni els àngels o altres poders, ni res del món present o del futur, ni els estols del cel o de les profunditats, ni res de l'univers creat no serà capaç d'allunyar-nos de Déu que, en Jesucrist, el nostre Senyor, ha demostrat com ens estima» (*Rm* 8,38-39).» (*Spes non confundit*, 21).

Girona, 19 de febrer de 2025

+ fra OCTAVI VILÀ I MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

CARTA ALS PREVERES SOBRE LA CONSTITUCIÓ DEL NOU CONSELL EPISCOPAL

Benvolgut mossèn,

El proper dimarts 11 de març es constituirà el nou Consell Presbiteral. D'aquest n'haurà de sorgir el nou Col·legi de Consultors i en els propers mesos caldrà constituir també el Consell Pastoral Diocesà, on els laics han de tenir-hi un paper determinant, tal com estableix el Codi de Dret Canònic.

Tot plegat són instruments que ens han d'ajudar a afrontar les dificultats i els reptes que se'ns presenten per tal seguir servint a l'Església de Girona amb els recursos que tenim actualment al nostre abast, preveient els que puguem disposar en el futur més immediat.

Voldria en primer lloc agrair-vos el vostre treball i esforç en bé de la nostra Església diocesana, les paraules disponibilitat i servei es fan realitat en el vostre dia a dia de manera admirable.

Per treballar junts amb aquesta disponibilitat i esperit de servei cal que amb els consells Presbiteral, d'Arxiprestes i Pastoral i el Col·legi de Consultors, hi tingui un paper important el Consell Episcopal i amb ell les figures del vicari o vicaris generals i episcopals.

Ara ha arribat el moment de renovar i proveir aquests càrrecs, molt importants en tant que han de ser estrets i fidels col·laboradors del bisbe. En primer lloc cal agrair als qui fins ara els han exercit amb responsabilitat i esperit de servei, especialment al Vicari general, mossèn Lluís Suñer i Roca, que ho ha fet al llarg de més de dues dècades servint a l'Església de Girona amb els bisbes Carles, Francesc i amb mi mateix; mai li agrairem prou el seu servei. En segon lloc cal tenir present que el Consell Episcopal ha de ser el primer òrgan de debat i reflexió que aconselli al bisbe sobre els temes que dia a dia van sorgint en la seva tasca.

És per aquest motiu que m'adreço a vosaltres per demanar-vos la vostra opinió. Us demano que em suggeriu sis noms per integrar el nou Consell Episcopal.

Us plantejo també si els vicaris episcopals haurien de tenir zones del nostre bisbat, atribuïdes a la seva responsabilitat com a coordinadors, o bé haurien de ser vicaries temàtiques, o ambdues coses simultàniament.

Tingueu present que amb els nous òrgans diocesans en funcionament caldrà abordar la reforma de la cúria diocesana i amb ella el nombre i competències de les seves delegacions, on els laics sens dubte hi han de ser molt més presents que fins ara.

Tot plegat respon al que ens diu el document final del darrer Sínode: «En l'Església sinodal «tota la comunitat, en la lliure i rica diversitat dels seus membres, és convocada per a pregar, escoltar, analitzar, dialogar, discernir i aconsellar en la presa de les decisions» (CTI, n. 68) per a la missió. Afavorir la participació més àmplia possible de tot el poble de Déu en els processos de presa de decisions és la via més eficaç per promoure una Església sinodal.» (87).

Gràcies per la vostra tasca, gràcies per respondre a aquestes preguntes i estic cert que amb la col·laboració entre tots, podrem afrontar el present i el futur amb esperança.

Com ens diu el papa Francesc en la Butlla de convocatòria d'aquest any jubilar 2025: «Deixem-nos atraure des d'ara per l'esperança i permetem que a través

de nosaltres sigui contagiosa per a tots els qui la desitgen. Que la nostra vida pugui dir-los: «Espera en el Senyor! Sigues valent! Que el teu cor no defalleixi! Espera en el Senyor!» (Sl 27,14). Que la força de l'esperança pugui omplir el nostre present, en l'espera confiada de la vinguda de Nostre Senyor Jesucrist, a qui sigui la lloança i la glòria ara i pels segles futurs.» (*Spes non confundit*, 25).

Girona, 1 de març de 2025

+ fra OCTAVI VILÀ MAYO, O. Cist.,
bisbe de Girona

Vicaria general

DISPOSICIÓ SOBRE LA RETRIBUCIÓ DEL CLERICAT PER A L'ANY 2025

El Bisbe ha pres la determinació sobre la retribució del clergat per a l'any 2025:

Assenyalar com a retribució dels preveres, en actiu i jubilats, i dels religiosos amb serveis pastorals confiats pel Bisbe, la quantitat anual de 21.000,00 euros (incloses les pensions de la Seguretat Social i altres ingressos), distribuïts en catorze pagues i amb efectes des del dia 1 de gener de 2025.

D'aquest import se'n deduiran les retencions corresponents a l'IRPF i la Seguretat Social.

Girona, 20 de març de 2025

LLUÍS SUÑER I ROCA,
vicari general

Davant meu,

M. TERESA CEBRIÀ I LLISTOSELLA,
cancellera

Secretaria general

NOMENAMENTS

Membres del Consell Presbiteral elegits pels preveres:

Mn. Jaume Angelats i Morató

Mn. Joan Baburés i Noguer

Mn. Miquel Calsina i Buscà

Mn. Josep Casellas i Matas

P. Pere Codina i Mas, C.M.F.

Mn. Rossend Darnés i Bosch

Mn. Pere Domènech i Feixas

Mn. Emili Galan i Mañas

Mn. Benet Galí i Johera

Mn. Salvador Gras i Cabutí

Mn. Joan Enric Miralbell i Guerin

Mn. Ramon Pijuan i Virosta

Mn. Enric Plantés i Badosa

Mn. Jordi Reixach i Masachs

Mn. Carles Sánchez i García

Mn. Enric Tubert i Pagès

Membres del Consell Presbiteral per designació episcopal:

Mn. Sebastià Aupí i Escarrà

Mn. Martirià Brugada i Clotas

Mn. Miquel Àngel Ferrés i Fluvià

Mn. Pere Narbón i Font

Mn. Jordi Pascual i Bancells

Mn. Josep Puig i Bofill

Mn. Dagoberto Rojas i Arroyave

Mn. Joan Soler i Ribas

Mn. Rafel Felipe i Freije, canonge del Capítol Catedral de Girona.

Mn. Sebastià Aupí i Escarrà, rector de Bàscara i Calabuig.

Mn. Miquel Calsina i Buscà, administrador parroquial de Casavells, Cassà de Pelràs, Corçà, Matajudaica, la Pera i Púbol i encarregat de *Pedrinyà*.

Mn. Miquel Àngel Ferrés i Fluvià, rector del Far d'Empordà i Vilafant.

P. Josep Frigola i Ribas, M. Afr., rector de Cistella i Vilarig.

Mn. Emili Galan i Mañas, rector de Calonge i Sant Antoni de Calonge.

Mn. Manel Masvidal i Castro, rector d'Avinyonet de Puigventós, Santa Llogaia d'Àlguema i Vilanant.

Mn. Ramon Pijuan i Virosta, administrador parroquial de Falgons, Mieres, Sant Miquel de Campmajor i el Torn i encarregat de *Briolfi* capellà del santuari de la Mare de Déu del Collell.

Mn. Carles Sánchez i García, rector d'Empúries, l'Escala, Sant Miquel de Fluvià, Sant Mori, Siurana i Viladamat.

Mn. Xavier Maria Vicens i Pedret, diaca al servei de les parròquies del Far d'Empordà i Vilafant.

Sra. María de Jesús Chávez-Camacho Pedraza, jutgessa diocesana de la Vicaria Judicial.

Sr. Pau Riuró i Bofill, membre de l'equip de la Delegació diocesana de Pastoral Litúrgica, com a responsable de Música Sacra.

Sr. Jaume Amorós i Molinas, laic amb la missió de dirigir la celebració de la paraula els diumenges i festius en absència de prevere a la parròquia de Vila-sacra.

Sra. Teresa Amorós i Molinas, laica amb la missió de dirigir la celebració de la paraula els diumenges i festius en absència de prevere a la parròquia de Vila-sacra.

JUBILACIONS CANÒNIQUES DE RECTOR

El Sr. Bisbe ha acceptat les peticions de jubilació canònica següents que s'han fet efectives el dia de l'inici del ministeri dels nous rectors.

Mn. Josep Lafont i Puigbert, fins ara rector de Calonge i Sant Antoni de Calonge.

Mn. Joan Prat i Frigola, fins ara rector de Falgons, Mieres, Sant Miquel de Campmajor i el Torn i encarregat de *Briolfi* capellà del santuari de la Mare de Déu del Collell

IN PACE

Mn. Miquel Roura i Güibas va néixer a Figueres el 27 de desembre de 1937. Va fer els estudis eclesiàstics al Seminari de Girona i el 13 de novembre de 1960 fou ordenat prevere a l'església de sant Martí de l'esmentat Seminari. Va exercir el ministeri presbiteral com a vicari a les parròquies d'Hostalric, Palafrugell i sant Esteve d'Olot. Del 1966 i fins a la seva jubilació va residir a Alemanya, on treballà pastoralment al servei dels immigrants espanyols. Ha mort a Figueres el dia 7 de desembre de 2024.

Mn. Joan M. Amich i Raurich va néixer a Girona el 4 de febrer de 1960. Després de llicenciar-se en Dret Civil a la Universitat Autònoma de Barcelona va fer els estudis eclesiàstics al Seminari diocesà i va ser ordenat prevere a l'església parroquial de sant Pere de Figueres el 6 novembre de 1988. Inicià el ministeri

presbiteral com a vicari de la parròquia de sant Pere de Figueres. L'any 1994 fou nomenat rector de la parròquia de sant Pere Màrtir d'Olot, servei que compartí durant un any amb el d'administrador parroquial de Sant Esteve d'en Bas. El 1997 també fou nomenat rector de la parròquia de sant Roc d'Olot i el 1998, arxipreste de l'arxiprestat de l'Alt Fluvià. El 2002 se'l nomenà professor no estable de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona i el 2004, delegat del Catecumenat, càrrecs, aquests dos darrers, que continuava exercint. Del 2004 al 2009 també fou delegat del Diaconat Permanent. El 2004 fou nomenat rector de Maçanet de la Selva i Martorell de la Selva i, dos anys més tard, de Sils i Vallcanera. El 2010 obtingué la llicenciatura en Teologia Fonamental a la Facultat de Teologia de Catalunya. El 2010 també fou nomenat rector consultor i rector de les parròquies de la Bisbal d'Empordà i Castell d'Empordà. L'any 2012 se li afegiren, com a administrador parroquial, les parròquies de Fitor, Fonteta, la Pera, Peratallada, Púbol, Sant Climent de Peralta, Sant Pol de Bisbal i Vulpellac i, com a encarregat, la de Pedrinyà. Del 2014 al 2017 fou, primer vicari i després administrador parroquial de Cruïlles, Monells, Sant Cebrià de Lledó i Sant Sadurní de l'Heura. El 2016 fou nomenat vicari episcopal i el 2017 canonge del Capítol Catedral de Girona. Des del 2019 també era administrador parroquial de Fonolleres, Parlavà i Ultramort i d'Ullastret des del 2023. El 2021 se'l nomenà coordinador de la fase diocesana del Sínode dels Bisbes. El 2022, amb motiu de la mort del bisbe Francesc, delegat amb funcions de vicari episcopal fins al 2024, quan el bisbe Octavi el nomenà, de nou, vicari episcopal. I com a tal era, des del 2018, arxipreste en funcions de l'arxiprestat del Montgrí-la Bisbal i, des del 2024, administrador parroquial de Casavells, Cassà de Pelràs, Corçà i Matajudaica i també d'Albons, Belcaire d'Empordà, l'Estartit, Fontanilles, Gualta, Llabià, Sant Iscle d'Empordà, Serra de Daró, Torroella de Montgrí i Ullà. Del setembre de 2014 al juny del 2019 va ser el director del Secretariat Interdiocesà de Catequesi de la Conferència Episcopal Tarraconense. Ha mort a Girona el 7 de març de 2025.

Gna. Magdalena Codony i Baranera, missionera del Cor de Maria de la comunitat d'Olot-Casa Mare, nascuda a Hostalets d'en Bas. Ha mort als 84 anys i 65 de vida religiosa.

Gna. Pilar Menal i Nogueras, carmelita de la Caritat Vedruna de la comunitat de Caldes de Malavella, nascuda a Barcelona. Ha mort als 91 anys i 71 de vida religiosa.

Gna. Rosa Prat i Sarsanedas, carmelita de la Caritat Vedruna de la comunitat de la Cellera de Ter, nascuda a la Cellera de Ter. Ha mort als 88 anys i 66 de vida religiosa.

Gna. Núria Rofes i García, filla de la Caritat de Sant Vicenç de Paül de la comunitat d'Arenys de Mar, nascuda a Tarragona. Ha mort als 96 anys i 74 de vida religiosa.

Gna. Adela Rubió i Gifre, missionera del Cor de Maria de la comunitat d'Olot-Casa Mare, nascuda a Castell d'Aro. Ha mort als 98 anys i 73 de vida religiosa.

COL·LECTORIA DE MISSES

Relació de les aportacions a la col·lectoria de misses durant el 2024

Estipendis de misses per celebrar

* Amer	1.230,00
* Anglès	1.000,00
* Borrassà i altres parròquies	270,00
* Llegat Mons. Carles Soler	6.012,00
* Llegat Mn. Emili Bohigas (per Residència "Bisbe Sivilla")	17.000,00
* Llegat Mn. Emili Bohigas (per santuari dels Àngels)	3.000,00
* Mn. Emili Bohigas, a.c.s.	642,84
* Fundacions de la Caixa diocesana	17.692,52
* Fundació Caner-Pallí	3.471,08
Total	50.318,44

Estipendis de misses pluriintencional

* Banyoles: santa Maria i sant Pere	3.500,00
* Malgrat de Mar i Palafolls	4.750,00
* Santa Coloma de Farners	1.100,00
Total	9.350,00

Estipendis de misses de binació

* Banyoles: santa Maria i sant Pere	110,00
* Maçanet de la Selva, Sils i Vidreres	4.000,00
* Santa Coloma de Farners	550,00
Total	4.660,00

Relació dels estipendis lliurats a preveres durant l'any 2024

Gener: estipendis a 23 preveres	2.300,00
Febrer: estipendis a 23 preveres	2.300,00
Març: estipendis a 23 preveres	2.300,00
Abril: estipendis a 23 preveres	2.300,00
Maig: estipendis a 22 preveres	2.200,00
Juny: estipendis a 23 preveres	2.300,00
Juliol: estipendis a 23 preveres	2.300,00
Agost: estipendis a 23 preveres	2.300,00
Setembre: estipendis a 22 preveres	2.200,00
Octubre: estipendis a 22 preveres	2.200,00
Novembre: estipendis a 22 preveres	2.200,00
Desembre: estipendis a 22 preveres	2.200,00
Total	27.100,00

Informació

CRÒNICA

Inauguració oficial del curs acadèmic de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona

El dimarts 24 de setembre, a la tarda, el bisbe de Girona, fra Octavi Vilà, va presidir l'obertura oficial del curs acadèmic de l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona (ISCRG). Els actes es van iniciar amb la celebració de la Missa de l'Esperit Sant, a l'església de sant Martí Sacosta del Seminari diocesà. Van concelebrar amb el prelat vuit professors de l'Institut, entre els quals el director, Mn. Josep Casellas; el vicari general, Mn. Lluís Suñer, i el vicerector acadèmic de l'Ateneu Universitari Sant Pacià i degà en funcions de Facultat de Teologia de Catalunya, Mn. Daniel Palau.

En la seva homília, fra Octavi Vilà va recordar que «la fe és sempre un regal. La rebem de manera gratuïta però és quelcom que no podem descuidar, que no podem deixar a l'atzar. És un regal massa preciós com per córrer el risc que se'ns escapi de les mans o es malmeti i s'ensopeixi, de córrer el risc que s'assequi». «Cal regar-la amb aquella pluja constant que amara els esperits i que només pot venir de l'Esperit Sant», va afegir.

Finalitzada l'Eucaristia, en una de les aules de l'Institut, el professor i rector d'Arenys de Mar i Arenys de Munt, Mn. Joan Soler, va impartir la lliçó inaugural, titulada «Joan Esquerda Bifet, mestre d'espiritualitat missionera. De la missió *ad gentes* a la missió *inter gentes*», que resumeix, en part, la recent tesi doctoral que va defensar a l'Ateneu Universitari Sant Pacià. A la primera part de la seva intervenció, Mn. Joan Soler va fer un recull històric del terme «espiritualitat missionera» i, seguidament, el trajecte que aquest sentiment d'espiritualitat desenvolupa el prevere tarragoní Joan Esquerda, figura clau en l'espiritualitat missionera que serà present des de la carta apostòlica *Maximum Illud* fins el Concili Vaticà II. En la part final va explicar el procés de la missió *ad gentes*, la presència dels missioners enviats a anunciar la Bona Nova, fins a la missió *inter gentes*, la missió entre les nacions, anunci i testimoni.

Trobada de sanitaris cristians amb motiu dels Sants Metges

El dissabte 28 de setembre, un grup de professionals sanitaris cristians va trobar-se a l'ermita dels Sants Metges de Sant Julià de Ramis, convocats per la delegació de Pastoral de la Salut.

El bisbe de Girona, fra Octavi Vilà, va presidir la missa, i durant l'homilia els va recordar: «Fer el bé és, o hauria de ser, el nostre instint natural, però és cert que en el món hi ha present el mal, que no tot és com voldríem que fos. És per això mateix que ens cal lluitar, treballar per vèncer, en la mesura de les nostres possibilitats, aquest mal, aquest dolor». I va remarcar: «Ho sabeu prou això molts de vosaltres, ja que la vostra vida és una lluita constant per restablir la salut, portar el benestar i alleugerir el dolor».

fra Octavi defineix els catequistes com a «missatgers de Jesucrist»

Una vuitantena de catequistes van participar, el dissabte 5 d'octubre, al Seminari diocesà de Girona, en la trobada d'inici de curs. Va incloure l'enviament dels catequistes a la seva tasca en aquest nou curs pastoral. Per a Mn. Salvador Gras, delegat de Catequesi del Bisbat de Girona, va ser unencontre molt positiu perquè es van poder conèixer els nous catequistes, alguns d'ells joves: «Arran de la pandèmia, molts catequistes ja grans es van donar de baixa; ara, la presència de nous catequistes joves ens esperona en la nostra tasca evangelitzadora».

Després d'un espai de diàleg es va dur a terme, a l'església de sant Martí del Seminari, la celebració de la Paraula presidida pel bisbe Octavi. En l'homilia, recalçà que la fe sense obres és morta i que la fe sense ser transmesa també. Per aquest motiu, fra Octavi es va adreçar especialment als catequistes per dir-los-hi que «la fe és un do massa preciós per quedar-nos-el per a nosaltres mateixos, és tanta la joia de creure que no ens podem estar de compartir-la». Per al bisbe, la missió dels catequistes és anunciar la fe perquè les persones sentin parlar de Jesucrist hi creguin i l'invoquin. «Siguen, doncs, generosos missatgers, generosos evangelitzadors, no dubteu a fer arribar la joia de l'Evangeli als qui a vosaltres acudiran; tot el temps esmerçat en aquesta causa no és temps perdut, és temps guanyat per a vosaltres, per als qui us escolten i per al Crist. Insistiu sempre, quan creguin que és oportú i quan no ho creguin, amb molta paciència i ganes d'ensenyar» els va dir. Per a fra Octavi, el món té set de Crist i, en aquest sentit, «no hi ha millor aigua que la que dona el Senyor, la seva és aigua viva, el qui beu de l'aigua que Crist dona mai més té set», ja que «l'aigua que Crist dona es converteix dintre d'ell en una font d'on brolla vida eterna». El bisbe va animar als catequistes a «l'encontre dels assedegats per conèixer al Crist» perquè ells són «missatgers de bones noves, de la millor bona nova, que és Crist».

La Passió de Joana d'Arc a la Catedral de Girona

El dijous 10 d'octubre, la Catedral de Girona va acollir, en el marc de la programació de Temporada Alta, la projecció de la pel·lícula «La Passió de Joana d'Arc». Es tracta d'una realització del danès Carl Theodor Dreyer, de 1928, una obra de cinema mut que en aquesta ocasió es acompanyar musicalment des de l'orgue de la seu, a càrrec de Joan de la Rubia, organista titular de la basílica de la Sagrada Família de Barcelona.

L'acollida d'aquesta iniciativa va omplir totalment l'espai entre el presbiteri i l'orgue, on s'havia situat una gran pantalla. Els seients s'havien girat per facilitar la projecció, ja que la pantalla se situava en el propi instrument.

El guió té el gran valor de basar-se en les pròpies actes del judici, arxivades a Londres. El paper de la màrtir, a càrrec de l'actriu Renée Falconetti, i el conjunt de l'obra, es consideren mítiques en la història del cinema.

Arenys de Munt acull la 58a Trobada de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes

Un total de 300 persones, provinents de diferents indrets de la diòcesi, van participar, el dissabte 12 d'octubre, en la 58a Trobada de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, que enguany va tenir lloc a Arenys de Munt. El programa va començar a la Gruta de Lourdes de Sobirans, amb una ballada de sardanes, i va seguir amb la celebració de la missa, presidida pel bisbe de Girona, fra Octavi Vilà, i concelebrada per Mn. Joan Baburés, consiliari de l'Hospitalitat; el rector de la parròquia, Mn. Joan Soler, i els preveres Mn. Salvador Gras, Mn. Josep Casellas i Mn. Jean Baptiste Kamman. Assistits pel diaca Mn. Joan Robé i el seminarista Marçal Privat.

«Maria és salut per als malalts», va afirmar el bisbe durant l'homilia, i va continuar: «Aquesta és una de les invocacions amb la qual la venerem en la pregària mariana per excel·lència: el sant rosari». I va recordar que si bé «Crist és sempre el centre, ben a prop d'Ell hi ha Maria.

Seguidament, va afegir que «Maria és també una dona confiada, model de confiança en la voluntat de Déu» i que «esdevé un referent per a tots nosaltres quan un problema o altre ens preocupa o ens abat». «Aquest pilar de la fe que és la Mare de Déu esdevé port de salvació quan la salut flaqueja i l'angoixa ens envaeix», va remarcar també.

Un cop acabada la missa, el programa de la trobada va continuar amb un dinar de germanor al pavelló municipal.

Una seixantena de preveres i diaques, a la trobada diocesana al santuari del Collell

Una seixantena de preveres i diaques de la Diòcesi de Girona van pujar, el divendres 25 d'octubre, al santuari de la Mare de Déu del Collell, patrona del clergat diocesà gironí, en una trobada presidida pel bisbe. Aquest esdeveniment té lloc des de fa uns anys, organitzat per un grup de preveres amb motiu de la festa de l'Aparició, i enguany se li va voler donar un impuls diocesà.

Un cop acabada la missa es va fer una processó fins a la capella de l'Aparició, una visita al cambril de la Mare de Déu i un dinar de germanor.

Girona acull la XLII Trobada General d'Animadors de Cant per a la Litúrgia

La ciutat de Girona va acollir el 9 i 10 de novembre la XLII Trobada General d'Animadors de Cant per a la Litúrgia. Hi van participar més d'un centenar de persones de Catalunya i de les Illes Balears, que van acompanyar amb el seu cant diverses celebracions a la Catedral. També van oferir un petit concert a l'escalinata del temple.

La missa del diumenge va ser presidida pel bisbe de Girona, fra Octavi Vilà. En l'homilia, el bisbe va glossar l'evangeli proclamat, en què es narra l'almoina aparentment minsa que fa en el temple de Jerusalem una vídua. I va afirmar: «Per Déu té molta més importància la puresa de cor, el fet de donar allò que es necessita». Va enllaçar aquest gest amb el voluntariat dels animadors de cant per a la litúrgia: «Vosaltres doneu el que teniu: temps i dons». Ho definí com una bella tasca feta amb generositat.

Els seminaristes del curs propedèutic visiten la diòcesi

Un total de 16 seminaristes del curs propedèutic de Catalunya van visitar els dies 14 i 15 de novembre la diòcesi de Girona, acompanyats pel seu formador, Mn. Jordi Domènech, i pel rector diocesà, Mn. Jordi Font. Dos dels seminaristes són del nostre bisbat: Marçal Privat i Edwin Oblitas. Precisament, el setembre passat es va posar en marxa, per primer cop, aquest nou curs de caràcter introductori per a tots els seminaristes de les diòcesis amb seu a Catalunya.

El programa a Girona va començar amb una visita al Seminari diocesà i, seguidament, a Casa Carles, seu del Bisbat, on van ser rebuts pel bisbe, fra Octavi Vilà, que va interessar-se per l'etapa formativa i de discerniment vocacional dels nois. Després d'un dinar de germanor amb el bisbe, els seminaristes es van traslladar cap a la Bisbal d'Empordà, on l'arxipreste i rector de la parròquia, Mn. Joan M. Amich, els va presentar el treball pastoral que es duu a terme en aquesta zona. També van anar a Peratallada, on van fer la pregària de vespres i la missa a l'església parroquial, que va ser presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona David Abadías.

L'endemà divendres van celebrar l'Ofici diví i la missa amb els canonges a la Catedral de Girona i, seguidament, van fer una visita al temple i al Tresor, i també a la basílica veïna de sant Feliu.

Conferència del P. Josep-Enric Parellada sobre el Jubileu en la trobada formativa de la Vida Consagrada

El diumenge 17 de novembre va tenir lloc a l'església de santa Susanna del Mercadal de Girona, la trobada formativa de la delegació per a la Vida Consagrada del Bisbat de Girona. En aquesta ocasió es va comptar amb una conferència del P. Josep-Enric Parellada, monjo de Montserrat, amb el títol «Un

temps d'agraïment per a refermar l'esperança», sobre la butlla de convocatòria del Jubileu 2025.

En la seva intervenció, va fer una exposició sobre el significat de l'any jubilar, com a temps fort i privilegiat de presència del Senyor, que ajuda a revisar, purificar i potenciar la vida de l'Església diocesana, amb l'objectiu de la renovació o la conversió. És un temps per estimar i contemplar la nostra Església. També va posar en relleu el significat i el valor dels signes del Jubileu i com traduir-los en la vida: peregrinar, o sigui caminar, amb Crist i cercar-lo. I sortir a trobar els germans amb qui compartim la fe i l'esperança. Va proposar el model dels deixebles d'Emmaús.

El papa Francesc concedeix el títol de «Basílica Menor» a l'església de sant Esteve d'Olot

El dijous 21 de novembre, el bisbe de Girona, fra Octavi Vilà, va fer pública la concessió del títol de «Basílica Menor» a l'església de sant Esteve d'Olot per part del papa Francesc. Ho va fer saber al bisbe el Dicasteri per al Culte Diví i la Disciplina dels Sagraments de la Santa Seu, amb un decret signat a Roma el 25 de setembre passat.

Aquesta concessió reconeix el temple com a focus espiritual per a les parròquies de la comarca i en destaca el seu perfil arquitectònic i la qualitat del fons artístic que conserva i exposa. Segons disposa la carta del Dicasteri adjunta al decret, amb aquest reconeixement, l'església de sant Esteve vetllarà per «intensificar i promoure, a través d'una especial atenció litúrgica i pastoral, el seu vincle amb l'Església de Roma i amb el Papa».

L'església de sant Esteve se suma, amb aquest títol, a les altres tres basíliques que ja hi ha a la diòcesi, que són la Catedral (concessió del títol, any 1900), l'església de Castelló d'Empúries (concessió del títol, any 2006) i l'església de sant Feliu de Girona (concessió del títol, any 2011).

Al món hi ha més de 1.500 basíliques menors, 31 de les quals a Catalunya. S'anomenen «menors» per distingir-les de les «majors», que són quatre i totes elles a Roma: Sant Joan del Laterà, Sant Pere del Vaticà, Sant Pau Extramurs i Santa Maria la Major.

L'abadessa de Sant Benet de Montserrat, Maria del Mar Albajar, al recés d'Advent per a preveres i diaques

El dimarts 26 de novembre va tenir lloc, a la Casa santa Elena de Solius, el recés d'Advent per a preveres i diaques de la diòcesi. Sota el títol «L'esperança, creadora de realitat», va anar a càrrec de l'abadessa del Monestir de Sant Benet de Montserrat, Maria del Mar Albajar (Barcelona, 1970). Va començar la ponència afirmant que l'esperança «és la capacitat de pouar en el misteri del Déu viu en nosaltres i fer-lo vida» i això «és el que crea realitat i una realitat nova».

Va remarcar, seguidament que «viure en cristià és viure des de l'esperança». A continuació, va contraposar esperança i optimisme: «L'optimista està convençut que les coses aniran bé sense tenir en compte la complexitat i la duresa de la vida» i, en canvi, «l'esperança neix de la desesperança».

«Jesús va ser un home d'esperança», va subratllar l'abadessa, i va citar Marc 1, 15 com a síntesi de la seva manera d'entendre l'esperança: «El temps s'ha acomplert, el Regne de Déu és a prop, convertiu-vos i creieu en la Bona Notícia». «Aquest temps que s'ha acomplert que menciona Jesús, vol dir que tot allò que havia de passar és ara, perquè l'esperança té lloc ara», va afirmar. «És en cada ara en què neix l'esperança», va recordar, així com que aquesta «neix en el present perquè el present està ple del futur de Déu».

Seguidament va destacar que «l'esperança demana conversió en el present, a la realitat tal i com és. I aquesta ens convida a obrir-nos a la realitat, més que a la interpretació de la realitat. A anar més enllà de la nostra ment, del que pensem. La conversió ha de ser no a la idea que tenim de l'amor, sinó a l'amor. Una conversió que ens permeti ser testimonis del missatge».

Solius acull l'entrada d'una vintena de joves i adults en el catecumenat

L'església del monestir de Solius va acollir, la tarda del diumenge 1 de desembre, el ritu d'ingrés en el catecumenat de dinou joves i adults de la diòcesi, del total dels vint-i-dos inscrits enguany. Va ser presidit pel bisbe de Girona, fra Octavi Vilà. Provenen de diverses parròquies de la ciutat de Girona, Caldes de Malavella, Calella, Cassà de la Selva, Figueres, Olot, Riudarenes, Santa Coloma de Farners, Santa Cristina d'Aro i Torroella de Montgrí, i en els darrers mesos han començat a preparar-se per a rebre els sagraments de la Iniciació Cristiana.

El programa va incloure, abans del ritu d'entrada, un espai de reflexió i intercanvi dirigit per Mn. Joan M. Amich i Mn. Joan Baburés, membres de la Delegació Diocesana per al Catecumenat, que van presentar el procés catecumenal com una gestació progressiva de la fe en el cor d'aquells que demanen els sagraments de la iniciació cristiana.

A la trobada, a més dels catecúmens, hi van participar els seus catequistes i familiars i els rectors de les seves parròquies.

La Catedral de Girona acull la missa d'obertura del Jubileu 2025 a la diòcesi

La Catedral de Girona es va omplir de gom a gom, el diumenge 29 de desembre, per acollir la missa d'obertura de l'Any Jubilar 2025, que va ser presidida pel bisbe de Girona, fra Octavi Vilà. La cerimònia es va iniciar a l'edifici del Palau Episcopal, actual seu del Museu d'Art, on s'hi van reunir els fidels mentre arribaven els celebrants. Després de la proclamació de l'Evangeli, representants

de grups de la diòcesi van llegir uns paràgrafs de la butlla de convocatò del Jubileu, *Spes non confundit* per, tot seguit, donar inici a una processó cap a la porta dels Apòstols. Un cop allà, el bisbe va prendre la Creu Jubilar, la va alçar i va convidar als fidels a venerar-la.

Ja durant la missa a l'interior del temple, el bisbe va assenyalar, en l'homilia, que «el Jubileu se'ns presenta a tots com una ocasió per reavivar l'esperança» i que «en aquest camí, l'experiència de la fe, la pràctica de la caritat i el contacte amb la Paraula de Déu ens ajuden a trobar raons per l'esperança». Va recordar també que el papa Francesc insisteix «en la relació entre l'esperança i la reconciliació amb Déu. Aquesta relació no és nova i sempre ha estat característica dels anys jubilaris; el sagrament de la reconciliació com a mitjà per gaudir de les indulgències de sempre ha acompanyat el pelegrinatge vers Roma o els altres temples jubilaris». I va afegir: «De nou, aquest Any Jubilar 2025, el Papa accentua el caràcter de conversió amb la forma particular del jubileu com és l'obtenció de la indulgència plenària».

Fra Octavi també va remarcar que «un Any Jubilar és una oportunitat, una porta oberta, en aquest cas, a l'esperança, però no l'hem de viure com a quelcom aïllat, sinó com un parèntesi en la nostra rutina. L'Any Jubilar ens ha de deixar petjada, hi ha d'haver, ni que sigui en una part petita, un abans i un després en la nostra vida de creients, de cristians. L'Any Jubilar ens ha de crear hàbits d'esperança, no podem ser tan sols sembradors d'esperança de manera temporal, perquè els desesperançats tenen rostre, tenen una identitat concreta». I a continuació va afirmar que «res de tot plegat, de la nostra vida de cristians, de cercadors del Crist, té sentit si darrera no hi ha el Crist mateix com a model i la vida eterna com a objectiu».

La cerimònia va finalitzar amb la distribució d'una llàntia als representants de cada Temple Jubilar, juntament amb la Benedicció Apostòlica.

Santa Seu

Documentació pontificia

MISSATGE DEL PAPA FRANCESC AMB MOTIU DE LA JORNADA MUNDIAL DE LA PAU

PERDONEU LES NOSTRES CULPES, CONCEDIU-NOS LA VOSTRA PAU

1. Escollant el crit de la humanitat amenaçada

1. A l'inici d'aquest any nou que ens dona el Pare celestial, temps jubilar dedicat a l'esperança, adreço el meu més sincer desig de pau a tota dona i tot home, en particular a qui se sent afeblit per la pròpia condició existencial, condemnat pels propis errors, enfonsat pel judici dels altres, i ja no aconsegueix albirar cap perspectiva per a la pròpia vida. A tots vosaltres, esperança i pau, perquè aquest és un Any de gràcia que prové del Cor del Redemptor!

2. El 2025 l'Església catòlica celebra el Jubileu, esdeveniment que omple els cors d'esperança. El "jubileu" es remunta a una antiga tradició jueva, quan el so d'un corn de carner -en hebreu *yobel*- anunciava, cada quaranta-nou anys, un any de clemència i alliberament per a tot el poble (cf. Lv 25,10). Aquesta crida solemne havia de ressonar idealment a tot arreu (cf. Lv 25,9), per a restablir la justícia de Déu en diferents àmbits

de la vida: en l'ús de la terra, en la possessió dels béns, en la relació amb el proïsme, sobretot pel que fa als més pobres i els qui havien caigut en desgràcia. El so del corn recordava a tot el poble -a qui era ric i a qui s'havia empobrit- que cap persona ve al món per a ser oprimida; som germans i germanes, fills del mateix Pare, nascuts per a ser lliures segons la voluntat del Senyor (cf. Lv 25,17.25.43.46.55).

3. També avui, el Jubileu és un esdeveniment que ens impulsa a buscar la justícia alliberadora de Déu sobre tota la terra. Al començament d'aquest Any de gràcia, en lloc del corn nosaltres voldríem posar-nos a l'escolta del «crit desesperat d'auxili»¹ que, com la veu de la sang d'Abel el just, s'eleva des de moltes parts de la terra (cf. Gn 4,10), i que Déu mai no deixa d'escoltar. També nosaltres ens sentim cridats a ser veu de tantes situacions d'exploació de la terra i d'opressió del proïsme². Aquestes injustícies assumeixen sovint la forma

¹ *Spes non confundit. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'Any 2025* (9 de maig de 2024), 8.

² Cf. S. JOAN PAU II, Carta ap. *Tertio millennio adveniente* (10 de novembre de 1994), 51.

del que sant Joan Pau II va definir com «estructures de pecat»³, perquè no es deuen només a la iniquitat d'alguns, sinó que s'han consolidat -per dir-ho d'alguna manera- i se sostenen en una complicitat estesa.

4. Cadascú de nosaltres d'alguna manera s'ha de sentir responsable per la devastació a la que està sotmesa la nostra casa comuna, començant per aquestes accions que, encara que només sigui indirectament, alimenten els conflictes que estan flagel·lant la humanitat. Així es fomenten i s'entrellacen desafiaments sistèmics, diferents però interconnectats, que afligeixen el nostre planeta⁴. Em refereixo, en particular, a les disparitats de tot tipus, al tracte inhumà que es dona a les persones migrants, a la degradació ambiental, a la confusió generada culpablement per la desinformació, al rebuig de tota mena de diàleg, a les grans inversions en la indústria militar. Són tots factors d'una amenaça concreta per a l'existència de la humanitat en el seu conjunt. Per tant, al començament d'aquest any volem posar-nos a l'escolta d'aquest crit de la humanitat perquè tots, junts i personalment, ens sentim cridats a trencar les cadenes de la injustícia i, així, proclamar la justícia de Déu. No n'hi ha prou amb fer algun acte esporàdic de filantropia. Per contra, calen canvis culturals i estructurals,

de manera que també es realitzi un canvi durador⁵.

II. *Un canvi cultural: tots som deutors*

5. L'esdeveniment jubilar ens convida a emprendre diversos canvis, per afrontar l'actual condició d'injustícia i desigualtat, recordant-nos que els béns de la terra no estan destinats només a alguns privilegiats, sinó a tothom⁶. Pot ser útil recordar el que escrivia sant Basili de Cesarea: «Digues-me, quines coses et pertanyen? D'on les has pres per a posar-les en la teva vida? [...] Que no vas sortir totalment nu del ventre de la teva mare? No retornaràs, novament, nu a la terra? Els béns que tens ara, d'on et venen? Si dius que et venen de l'atzar, negaries Déu, no reconeixent el Creador, ni donaries gràcies al qui t'ho ha donat»⁷. Quan manca l'agraïment, l'home deixa de reconèixer els dons de Déu. Tanmateix, el Senyor, en la seva misericòrdia infinita, no abandona els homes que pequen contra Ell; més aviat confirma el *do* de la vida amb el *perdó* de la salvació, ofert a tots mitjançant Jesucrist. Per això, ensenyant-nos el «Pare nostre», Jesús ens convida a demanar: «Perdoneu les nostres culpes» (Mt 6,12).

6. Quan una persona ignora el propi lligam amb el Pare, comença a covar el pensament que les relacions amb els altres puguin ser governades

³ Carta enc. *Sollicitudo rei socialis* (30 de desembre de 1987), 36.

⁴ Cf. *Discurs als participants en la Trobada promoguda per les Acadèmies Pontificies de les Ciències i de les Ciències Socials* (16 de maig de 2024).

⁵ Cf. Exhort. ap. *Laudate Deum* (4 d'octubre de 2023), 70.

⁶ Cf. *Spes non confundit. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'Any 2025* (9 de maig de 2024), 16.

⁷ *Homilia de avaritia*, 7: PG 31, 275.

per una lògica d'explotació, on el més fort pretén tenir el dret d'abusar del més feble⁸. Com les elits en el temps de Jesús, que s'aprofitaven dels patiments dels més pobres, així avui a l'aldea global interconnectada⁹, el sistema internacional, si no s'alimenta de lògiques de solidaritat i d'interdependència, genera injustícies, exacerba des per la corrupció, que atrapen els països pobres. La lògica de l'explotació del deutor també descriu sintèticament l'actual "crisi del deute" que afecta a diversos països, sobretot del sud del món.

7. No em canso de repetir que el deute extern s'ha convertit en un instrument de control, a través del qual alguns governs i institucions financeres privades dels països més rics no tenen escrúpols d'explotar de manera indiscriminada els recursos humans i naturals dels països més pobres, per tal de satisfer les exigències dels propis mercats¹⁰. A això s'hi afegeix que diverses poblacions, ja gravades pel deute internacional, també es veuen obligades a carregar amb el pes del deute ecològic dels països més desenvolupats¹¹. El deute ecològic i el deute extern són dues cares d'una mateixa moneda, d'aquesta lògica d'explotació, que

culmina en la crisi del deute¹². Pensant en aquest Any jubilar, convido la comunitat internacional a emprendre accions de condonació del deute extern, reconeixent l'existència d'un deute ecològic entre el nord i el sud del món. És una crida a la solidaritat, però sobretot a la justícia¹³.

8. El canvi cultural i estructural per a superar aquesta crisi es realitzarà quan finalment ens reconeguem tots fills del Pare i, davant d'Ell, ens confessem tots deutors, però també tots necessaris els uns dels altres, segons una lògica de responsabilitat compartida i diversificada. Podrem descobrir «definitivament que ens necessitem i ens devem els uns als altres»¹⁴.

III. *Un camí d'esperança: tres accions possibles*

9. Si ens deixem tocar el cor per aquests canvis necessaris, l'Any de gràcia del Jubileu podrà reobrir la via de l'esperança per a cadascú de nosaltres. L'esperança neix de l'experiència de la misericòrdia de Déu, que és sempre il·limitada¹⁵.

Déu, que no deu res a ningú, continua atorgant sense parar gràcia i misericòrdia a tots els homes. Isaac de Nínive, un Pare de l'Església oriental

⁸ Cf. Carta enc. *Laudato si'* (24 de maig de 2015), 123.

⁹ Cf. *Catequesi* (2 de setembre de 2020): *L'Osservatore Romano*, 3 de setembre de 2020, p.8.

¹⁰ Cf. *Discurs als participants en la Trobada "Debt Crisis in the Global South"* (5 de juny de 2024).

¹¹ Cf. *Discurs a la Conferència dels Estats part en la Convenció marc de les Nacions Unides sobre el Canvi Climàtic (COP 28)*, (2 de desembre de 2023).

¹² Cf. *Discurs als participants en la Trobada "Debt Crisis in the Global South"* (5 de juny de 2024).

¹³ Cf. *Spes non confundit. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'Any 2025* (9 de maig de 2024), 16.

¹⁴ Carta enc. *Fratelli tutti* (3 d'octubre de 2020), 35.

¹⁵ Cf. *Spes non confundit. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'Any 2025* (9 de maig de 2024), 23.

del segle VII, escrivia: «El teu amor és més gran que les meves culpes. Insignificants són les onades del mar respecte al nombre dels meus pecats; però, si pesem els meus pecats, respecte al teu amor, desapareixen com si res»¹⁶. Déu no calcula el mal comès per l'home, sinó que és immensament «ric en misericòrdia, ens ha estimat amb un amor tan gran» (Ef 2,4). Al mateix temps, escolta el crit dels pobres i de la terra. N'hi hauria prou amb aturar-se un moment, a l'inici d'aquest any, i pensar en la gràcia amb la qual cada vegada perdona els nostres pecats i condona tots els nostres deutes, perquè el nostre cor s'inundi d'esperança i de pau.

10. Per això Jesús, en la pregària del «Pare nostre», estableix una afirmació molt exigent: «així com nosaltres perdonem els nostres deutors», després que hem demanat al Pare la remissió de les nostres culpes (cf. Mt 6,12). Per a perdonar una ofensa als altres i donar-los esperança és necessari, en efecte, que la pròpia vida estigui plena d'aquesta mateixa esperança que arriba de la misericòrdia de Déu. L'esperança és sobreabundant en la generositat, privada de càlculs no exigeix comptes als deutors, no es preocupa del propi guany, sinó que té com a punt de mira un sol fi: aixecar a qui ha caigut, embenar els cors ferits, alliberar de tota forma d'esclavatge.

11. A l'inici d'aquest Any de gràcia, voldria, per tant, suggerir tres accions que puguin restaurar la dignitat en la vida de poblacions senceres i tornar a posar-les en camí sobre la via de l'esperança, per tal que se superi la crisi del deute i tots puguin tornar a reconèixer-se deutors perdonats.

Sobretot, reprenc la crida llançada per sant Joan Pau II, amb motiu del Jubileu de l'any 2000, de pensar «en una notable reducció, si no en una total condonació, del deute internacional, que grava sobre el destí de moltes nacions»¹⁷. Que, reconeixent el deute ecològic, els països més benestants se sentin cridats a fer tot el possible per a condonar els deutes d'aquells països que no estan en condicions de retornar el que deuen. Certament, perquè no es tracti d'un acte aïllat de beneficència, que arribi a córrer el risc de desencadenar novament un cercle viciós de finançament-deute, cal, alhora, el desenvolupament d'una nova arquitectura financera, que dugui a la creació d'un Document financer global, fundat en la solidaritat i en l'harmonia entre els pobles.

A més, demano un compromís ferm per a promoure el respecte de la dignitat de la vida humana, des de la concepció fins a la mort natural, perquè tota persona pugui estimar la pròpia vida i mirar el futur amb esperança, desitjant el desenvolupament i la

¹⁶ *Discurs X* (Tercera col·lecció), *Pregària amb la qual s'entretenen les persones solitàries*, 100-101: CSCO 638, 115. Sant Agustí fins i tot arriba a afirmar que Déu no deixa de fer-se deutor de l'home: «Perquè "la teva misericòrdia és per sempre", et dignes amb les teves promeses a convertir-te en el deutor d'aquells a qui tu perdones tots els deutes» (cf. *Confessions*, 5,9,17: PL 32, 714).

¹⁷ Carta ap. *Tertio millennio adveniente* (10 de novembre de 1994), 51.

felicitat per a si mateixa i per als seus fills. Sense esperança en la vida, en efecte, és difícil que sorgeixi en el cor dels més joves el desig de generar altres vides. Aquí, en particular, voldria convidar una vegada més a un gest concret que pugui afavorir la cultura de la vida. Em refereixo a l'eliminació de la pena de mort a totes les nacions. Aquesta mesura, en efecte, a més de comprometre la inviolabilitat de la vida, destrueix tota esperança humana de perdó i de renovació¹⁸.

M'atreveixo també a tornar a llançar una altra crida, apel·lant-me a sant Pau VI i a Benet XVI¹⁹, per a les joves generacions, en aquest temps marcat per les guerres: utilitzem almenys un percentatge fix dels diners emprats en els armaments per a la constitució d'un Fons mundial que elimini definitivament la fam i faciliti en els països més pobres activitats educatives també adreçades a promoure el desenvolupament sostenible, contrastant el canvi climàtic²⁰. Haurem de buscar que s'elimini tot pretext que pugui impulsar els joves a imaginar el propi futur sense esperança, o bé com una expectativa per a venjar la sang dels seus éssers estimats. El futur és un do per a superar els errors del passat, per a construir camins nous de pau.

IV. *La meta de la pau*

12. Aquells que emprendran, a través dels gestos suggerits, el camí de l'esperança, podran veure cada vegada més propera la tan anhelada meta de la pau. El salmista ens confirma en aquesta promesa: quan «la fidelitat i l'amor es trobaran, s'abraçaran la bondat i la pau» (Sl 85,11). Quan em desposseeixo de l'arma del préstec i restitueixo la via de l'esperança a una germana o a un germà, contribueixo al restabliment de la justícia de Déu en aquesta terra i m'encamino amb aquesta persona cap a la meta de la pau. Com deia sant Joan XXIII, la veritable pau només podrà néixer d'un cor desarmat de l'ànsia i de la por de la guerra²¹.

13. Que el 2025 sigui un any en el que creixi la pau! Aquesta pau veritable i duradora, que no s'atura en les objeccions dels contractes o en les taules dels compromisos humans²². Busquem la pau veritable, que és donada per Déu a un cor desarmat: un cor que no s'entesta a calcular el que és meu i el que és teu; un cor que dissipa l'egoisme en la promptitud d'anar a l'encontre dels altres; un cor que no dubta en reconèixer-se deutor respecte a Déu i per això està disposat a perdonar els deutes

¹⁸ Cf. *Spes non confundit. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'Any 2025* (9 de maig de 2024), 10.

¹⁹ Cf. S. PAU VI, Carta enc. *Populorum progressio* (26 de març de 1967), 51; BENET XVI, *Discurs al Cos Diplomàtic acreditat davant la Santa Seu* (9 de gener de 2006); Íd., Exhort. ap. postsin. *Sacramentum caritatis* (22 de febrer de 2007), 90.

²⁰ Cf. Carta enc. *Fratelli tutti* (3 d'octubre de 2020), 262; *Discurs al Cos Diplomàtic acreditat davant la Santa Seu* (8 de gener de 2024); *Discurs a la Conferència dels Estats part en la Convenció marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic (COP 28)*, (2 de desembre de 2023).

²¹ Cf. Carta enc. *Pacem in terris* (11 d'abril de 1963), 113.

²² Cf. *Commemoració en el desè aniversari de la "Invocació per la pau a Terra Santa"* (7 de juny de 2024).

que oprimeixen el proïsme; un cor que supera el desànim pel futur amb l'esperança que tota persona és un bé per a aquest món.

14. El desarmament del cor és un gest que involucra a tothom, dels primers i als darrers, dels petits i als grans, dels rics i als pobres. A vegades, n'hi ha prou amb alguna cosa senzilla, com «un somriure, un gest d'amistat, una mirada fraterna, una escolta sincera, un servei gratuït»²³. Amb aquests petits-grans gestos, ens apropem a la meta de la pau i l'assolirem més de pressa; és més, al llarg del camí, al costat dels germans i germanes retrobats, ens descobrirem ja canviats respecte a com havíem iniciat el camí. En efecte, la pau no s'aconsegueix només amb el final de la guerra, sinó amb l'inici d'un món nou, un món en el que ens descobrim diferents, més units i més germans del que havíem imaginat.

15. Senyor, concediu-nos la vostra pau! Aquesta és la pregària que elevo

a Déu, mentre adreço els meus millors desitjos per a l'any nou als caps d'estat i de govern, als responsables de les organitzacions internacionals, als líders de les diverses religions, a totes les persones de bona voluntat.

Perdoneu les nostres culpes, Senyor, així com nosaltres perdonem els nostres deutors, i en aquest cercle de perdó concediu-nos la vostra pau, aquesta pau que només Vós podeu donar a qui es deixa desarmar el cor, a qui amb esperança vol perdonar els deutes dels seus germans, a qui sense por confessa ser el vostre deutor, a qui no es manté sord al crit dels més pobres.

FRANCESC, *papa*

Vaticà, 8 de desembre de 2024

MISSATGE DEL PAPA FRANCESC AMB MOTIU DE LA JORNADA MUNDIAL DEL MALALT

«L'ESPERANÇA NO ENGANYA» (Rm 5,5)

Benvolguts germans i germanes,

Celebrem la XXXIII Jornada Mundial del Malalt en l'Any Jubilar 2025, en el qual l'Església ens convida a fer-nos «pelegrins d'esperança». En això ens acompanya la Paraula de Déu que,

per mitjà de sant Pau, ens dona un gran missatge d'encoratjament: «L'esperança no enganya» (Rm 5,5), encara més, ens fa forts en la tribulació.

Són expressions consoladores, però que poden suscitar alguns in-

²³ *Spes non confundit. Butlla de convocatòria del Jubileu Ordinari de l'Any 2025* (9 de maig de 2024), 18.

terrogants, especialment en els qui pateixen. Per exemple: com roman-dre forts, quan sofrim en carn pròpia malalties greus, invalidants, que potser requereixen tractaments els costos dels quals superen les nostres possibilitats? Com fer-ho quan, a més del nostre sofriment, veiem patir aquells que ens estimen i que, encara que siguin al nostre costat, se senten impotents per no poder ajudar-nos? En totes aquestes situacions sentim la necessitat d'un suport superior a nosaltres: necessitem l'ajuda de Déu, de la seva gràcia, de la seva Providència, d'aquella força que és do del seu Esperit (cf. Catecisme de l'Església catòlica, 1808).

Aturem-nos, doncs, un moment a reflexionar sobre la presència de Déu que roman a prop de qui sofreix, en particular sota tres aspectes que la caracteritzen: l'encontre, el do i la participació.

L'encontre. Jesús, quan va enviar en missió els setanta-dos deixebles (cf. Lc 10,1-9), els va exhortar a dir als malalts: «El Regne de Déu és a prop vostre» (v. 9). Els va demanar concretament que els ajudessin a comprendre que també la malaltia, encara que sigui dolorosa i difícil d'entendre, és una oportunitat d'encontre amb el Senyor. En el temps de la malaltia, efectivament, si per una part experimentem tota la nostra fragilitat com criatures -física, psicològica i espiritual-, per altra part sentim la proximitat i la compassió de Déu, que en Jesús ha compartit els nostres sofriments. Ell no ens abandona i moltes vegades ens sorprèn amb el do d'una determinació que mai no hauríem pensat tenir, i que mai no hauríem trobat per nosaltres mateixos.

La malaltia, doncs, es converteix en ocasió d'un encontre que ens transforma; en la troballa d'una roca indestructible a la qual podem aferrar-nos per a afrontar les tempestes de la vida; una experiència que, fins i tot en el sacrifici, ens torna més forts, perquè ens fa més conscients que no estem sols. Per això es diu que el dolor comporta sempre un misteri de salvació, perquè fa experimentar el consol que ve de Déu de manera propera i real, fins «conèixer la plenitud de l'Evangeli amb totes les seves promeses i la seva vida» (St. Joan Pau II, Discurs als joves, Nova Orleans, 12 de setembre de 1987).

I això ens condueix al segon punt de reflexió: el do. Certament, mai com en el sofriment no ens adonem que qualsevol esperança ve del Senyor i que per això és, per damunt de tot, un do que hem d'acollir i conrear, restant "fidels a la fidelitat de Déu", segons la bonica expressió de Madeleine Delbrêl (cf. La speranza è una luce nella notte, Ciutat del Vaticà 2024, Prefaci).

Pel que fa a la resta, només en la resurrecció de Crist els nostres destins troben el seu lloc en l'horitzó infinit de l'eternitat. Només de la seva Pasqua ens ve la certesa que res, «ni el món de dalt ni el de sota, ni res de l'univers creat no ens podrà separar de l'amor de Déu» (Rm 8,38-39). I d'aquesta "gran esperança" deriva qualsevol altre raig de llum que ens permet superar les proves i els obstacles de la vida (cf. Benet XVI, carta enc. Spe salvi, 27.31). No sols això, sinó que el Ressuscitat també camina amb nosaltres, fent-se company nostre de viatge, com amb els deixebles

d'Emmaús (cf. Lc 24,13-53). Com ells, també nosaltres podem compartir amb ell el nostre desconcert, les nostres preocupacions i les nostres desil·lusions, podem escoltar la seva Paraula que ens il·lumina i fa abusar el nostre cor, i ens permet reconèixer-lo present en la fracció del Pa, albirant en aquell ser amb nosaltres, fins i tot en els límits del present, aquell “més enllà” que en acostar-se ens retorna valentia i confiança.

I arribem així al tercer aspecte, el de la compartició. Els llocs on es pateix són sovint llocs d'intercanvi, d'enriquiment mutu. Quantes vegades, al peu del llit d'un malalt, s'aprèn a esperar! Quantes vegades, sent a prop de qui pateix, s'aprèn a creure! Quantes vegades, inclinant-se davant el necessitat, es descobreix l'amor! És a dir, ens adonem que som “àngels” d'esperança, missatgers de Déu, els uns per als altres, tots junts: malalts, metges, infermers, familiars, amics, preveres, religiosos i religioses; i allí on estiguem: a la família, als dispensaris, a les residències de persones grans, als hospitals i a les clíniques.

I és important saber descobrir la bellesa i la magnitud d'aquests encontres de gràcia i aprendre a escriure'ls a l'ànima per a no oblidar-los; conservar en el cor el somriure amable d'un agent sanitari, la mirada agraïda i confiada d'un pacient, el rostre comprensiu i atent d'un metge o d'un voluntari, el semblant expectant i inquiet d'un cònjuge, d'un fill, d'un net o d'un amic entranyable. Totes són llums per atresorar, perquè, encara que sigui en la foscor de la prova, no sols donen força, sinó que ensenyen el gust vertader

de la vida, en l'amor i la proximitat. (cf. Lc 10,25-37).

Benvolguts malalts, benvolguts germans i germanes que assistiu els qui pateixen, en aquest Jubileu vosaltres teniu més que mai un rol especial. El vostre caminar junts, efectivament, és un signe per a tots, «un himne a la dignitat humana, un cant d'esperança» (butlla *Spes non confundit*, 11), la veu del qual va molt més enllà de les habitacions i dels llits del sanatori on es trobin, estimulants i animants en la caritat “el concert de tota la societat” (cf. *ibid.*), en una harmonia a vegades difícil de realitzar, però precisament per això, molt dolç i fort, capaç de portar llum i calor allí on més es necessita.

Tota l'Església us està agraïda. També jo ho estic i prego per vosaltres encomanant-vos a Maria, Salut dels malalts, per mitjà de les paraules amb què tants germans i germanes s'han adreçat a ella en les dificultats:

Sota la vostra protecció ens refugiem, oh santa Mare de Déu!

No defugiu les nostres súpliques en les nostres necessitats.

De tots els perills deslliureu-nos sempre.

Verge gloriosa i beneïda!

Us beneïxo, a vosaltres i a les vostres famílies i éssers estimats, i us demano, si us plau, que no us oblideu de resar per mi.

FRANCESC, *papa*

Roma, Sant Joan del Laterà,
14 de gener de 2025

MISSATGE DEL PAPA FRANCESC AMB MOTIU DE LA QUARESMA

CAMINEM JUNTS EN L'ESPERANÇA

Benvolguts germans i germanes:

Amb el signe penitencial de les cendres al cap, iniciem el pelegrinatge anual de la santa Quaresma, en la fe i en l'esperança. L'Església, mare i mestra, ens convida a preparar els nostres cors i a obrir-nos a la gràcia de Déu per poder celebrar amb gran alegria el triomf pasqual de Crist, el Senyor, sobre el pecat i la mort, com exclamava sant Pau: «La victòria ha engolit la mort. Oh mort, on és la teva victòria? On és l'agulló que t'incitava?» (1Co 15,54-55). Jesucrist, mort i ressuscitat és, en efecte, el centre de la nostra fe i el garant de la nostra esperança en la gran promesa del Pare: la vida eterna (cf. Jn 10,28; 17,3)¹.

En aquesta Quaresma, enriquida per la gràcia de l'Any jubilar, desitjo oferir-vos algunes reflexions sobre el que significa *caminar junts en l'esperança* i descobrir les crides a la conversió que la misericòrdia de Déu ens adreça a tots nosaltres, de manera personal i comunitària.

Abans que res, *caminar*. El lema del Jubileu, “Pelegrins d'esperança”, fa pensar en el llarg viatge del poble d'Israel cap a la terra promesa, narrat al llibre de l'Èxode; el difícil camí des de l'esclavitud a la llibertat, volgut i guiat pel Senyor, que estima el seu

poble i sempre li és fidel. I no podem recordar l'èxode bíblic sense pensar en tants germans i germanes que avui fugen de situacions de misèria i de violència, buscant una vida millor per a ells i els seus éssers estimats. Sorgeix aquí una primera crida a la conversió, perquè tots som pelegrins en la vida. Cadascú es pot preguntar: Com em deixo interpel·lar per aquesta condició? Estic realment en camí o una mica paralitzat, estàtic, amb por i falta d'esperança; o satisfet en la meua zona de confort? Busco camins d'alliberament de les situacions de pecat i falta de dignitat? Seria un bon exercici quaresmal confrontar-se amb la realitat concreta d'algun migrant o pelegrí, i deixar que ens interpel·li, per a descobrir el que Déu ens demana, per a ser millors caminants cap a la casa del Pare. Aquest és un bon “examen” per al vianant.

En segon lloc, fem aquest viatge *junts*. La vocació de l'Església és caminar junts, ser sinodals². Els cristians estan cridats a fer camí junts, mai com a viatgers solitaris. L'Esperit Sant ens impulsa a sortir de nosaltres mateixos per a anar cap a Déu i cap als germans, i a no tancar-nos mai ens nosaltres mateixos³. Caminar junts significa ser artesans d'unitat, partint de la dignitat comuna de fills de Déu (cf.

¹ Cf. Carta enc. *Dilexit nos* (24 d'octubre de 2024), 220.

² Cf. *Homilia en la Missa per a la canonització dels beats Giovanni Battista Scalabrini i Artemide Zatti* (9 d'octubre de 2022).

³ Cf. *Ibid.*

Ga 3,26-28); significa caminar colze a colze, sense trepitjar o dominar l'altre, sense covar enveja o hipocresia, sense deixar que ningú es quedi enrere o se senti exclòs. Anem en la mateixa direcció, cap a la mateixa meta, escoltant-nos els uns als altres amb amor i paciència.

En aquesta Quaresma, Déu ens demana que comprovem si en la nostra vida, en les nostres famílies, en els llocs on treballem, en les comunitats parroquials o religioses, som capaços de caminar amb els altres, d'escoltar, de vèncer la temptació de tancar-nos en la nostra autorreferencialitat, ocupant-nos només de les nostres necessitats. Preguntem-nos davant del Senyor si som capaços de treballar junts com a bisbes, preveres, consagrats i laics, al servei del Regne de Déu; si tenim una actitud d'acollida, amb gestos concrets, cap a les persones que s'apropen a nosaltres i a tots els qui són lluny; si fem que la gent se senti part de la comunitat o si la marginem⁴. Aquesta és una segona crida: la conversió a la sinodalitat.

En tercer lloc, recorrem aquest camí junts *en l'esperança* d'una promesa. Que *l'esperança que no defrauda* (cf. Rm 5,5), missatge central del Jubileu⁵, sigui per a nosaltres l'horitzó del camí quaresmal cap a la victòria pasqual. Com ens va ensenyar el papa Benet

XVI a l'Encíclica *Spe salvi*, «l'ésser humà necessita un amor incondicionat. Necessita aquesta certesa que li fa dir: “Ni la mort, ni la vida, ni els àngels, ni les potències, ni el present ni el futur, ni els poders, ni el món de dalt ni el de sota, ni res de l'univers creat no ens podrà separar de l'amor de Déu que s'ha manifestat en Jesucrist, Senyor nostre” (Rm 8,38-39)»⁶. Jesús, el nostre amor i la nostra esperança, ha ressuscitat⁷ i viu i regna gloriós. La mort ha estat transformada en victòria i en això rau la fe i la gran esperança dels cristians: en la resurrecció de Crist!

Aquesta és, per tant, la tercera crida a la conversió: la de l'esperança, la de la confiança en Déu i en la seva gran promesa, la vida eterna. Hem de preguntar-nos: Tinc la convicció que Déu perdona els meus pecats, o em comporto com si pogués salvar-me tot sol? Anhele la salvació i invoco l'ajut de Déu per acollir-la? Visc concretament l'esperança que m'ajuda a llegir els esdeveniments de la història i m'impulsa al compromís per la justícia, la fraternitat i la cura de la casa comuna, actuant de manera que ningú quedi enrere?

Germanes i germans, gràcies a l'amor de Déu en Jesucrist estem protegits per l'esperança que no defrauda (cf. Rm 5,5). L'esperança és “l'àncora de l'ànima”, segura i ferma⁸.

⁴ Cf. Ibíd.

⁵ Cf. Butlla *Spes non confundit*, 1.

⁶ Carta enc. *Spe salvi* (30 de novembre de 2007), 26.

⁷ Cf. Seqüència del Diumenge de Pasqua.

⁸ Cf. *Catecisme de l'Església Catòlica*, 1.820

En ella l'Església suplica perquè «tots se salvin» (1Tm 2,4) i espera arribar un dia a la glòria del cel unida a Crist, el seu espòs. Així s'expressava santa Teresa de Jesús: «Espera, ànima meva, espera. Tu no saps ni el dia ni l'hora. Vetlla amb compte, que tot passa amb brevetat, encara que el teu desig pugui fer dubtós el que és cert, i el temps breu llarg» (*Exclamacions de l'ànima a Déu*, 15, 3)⁹.

Que la Mare de Déu, Mare de l'Esperança, intercedeixi per nosaltres i ens acompanyi en el camí quaresmal.

FRANCESC, *papa*

Roma, Sant Joan del Laterà, 6 de febrer de 2025, memòria dels sants Pau Miki i companys, màrtirs

⁹ Ibid., 1.821.

Congregacions i organismes

MARIA EN LA VIDA DEL PREVERE

Conferència de Mons. Rino Fisicbella en la Jornada del clergat de Catalunya a Montserrat

Permeteu-me, en primer lloc, dirigir una salutació d'agraïment al Pare Abat Manel Gasch i Hurios, no sols per la invitació que m'ha volgut fer per estar amb vosaltres, sinó també, en especial, per la iniciativa de fer en aquests mesos del santuari de Montserrat un oasi de pregària, de reflexió i de pau. La meua salutació s'estén als germans bisbes i a tots vosaltres estimats sacerdots, diaques i seminaristes per haver correspost a aquest moment de pregària en preparació del proper jubileu.

En efecte, la Moreneta està davant de cadascun de nosaltres sostenint entre els braços el Fill. Aquesta imatge de la Mare de Déu, que ha inspirat la pregària, l'art, la història per segles sencers, està novament davant nostre com a mestra de vida per a la nostra existència sacerdotal.

Per entrar directament al mèrit de la nostra reflexió voldria fer referència a l'expressió del papa Francesc a la Butlla *Spes non confundit*: «L'esperança troba en la Mare de Déu el seu testimoni més alt. Veiem que l'esperança no és un fútil optimisme, sinó un do de gràcia en el realisme de la vida. Com tota mare, cada vegada que Maria mirava el seu Fill pensava en el futur, i certament al seu cor romanien gravades aquestes paraules que Simeó li havia dirigit en el temple: «Aquest nen

serà causa de caiguda i d'elevació per a molts a Israel; serà signe de contradicció, i a tu mateixa una espasa et travessarà el cor» (Lc 2,34-35). Per això, al peu de la creu, mentre veia Jesús innocent patir i morir, encara travessada per un dolor esquinçador, repetia el seu «sí», sense perdre l'esperança i la confiança en el Senyor. D'aquesta manera ella cooperava per nosaltres en el compliment del que havia dit el seu Fill, anunciant que «havia de patir molt i de ser rebutjat pels ancians, els grans sacerdots i els escribes; que havia de ser condemnat a mort i resuscitar al cap de tres dies» (Mc 8,31), i en el turment d'aquell dolor ofert per amor es convertia en la nostra Mare, Mare de l'esperança. No és casual que la pietat popular continuï invocant la Santíssima Verge com a *Stella maris*, un títol expressiu de l'esperança certa que, en els borrascosos esdeveniments de la vida, la Mare de Déu ve al nostre auxili, ens sosté i ens convida a confiar i continuar esperant» (SNC 24).

En poques línies, sembla que el papa Francesc esbossés una pintura de tota l'existència de la Mare de Déu, que està concentrada a tenir fixa la mirada en el seu Fill. Mare de l'esperança és allò que emergeix de tot el misteri de la seva existència. Potser tenia raó Charles Peguy quan escrivia: «L'esperança va néixer el dia de Na-

dal». Des d'aquell moment, el misteri entra a la història directament i la transforma en història de salvació. Maria no és estranya a aquest procés; encara més, és protagonista. Per a nosaltres els sacerdots, ja aquest aspecte assenyalava la responsabilitat que tenim de mantenir l'esperança viva. Parlem molt de la fe i de la caritat; lamentablement, l'esperança sembla haver-se tornat una estranya en la nostra predicació i catequesi. El jubileu esdevé una veritable oportunitat pastoral per recuperar la tríada: fe, esperança i caritat en un equilibri fonamental. Maria, Mare de l'esperança, contribueix a fer la nostra predicació més d'acord amb les expectatives del nostre poble que, sobretot en aquest moment, sent forta la crida a l'esperança. Cal que passem de les esperances, que omplen el nostre dia i porten a la il·lusió i a la desil·lusió, a l'esperança que no defrauda perquè està fonamentada en l'amor.

Som cridats a fer ressò de les paraules conclusives de la *Gaudium et spes*, que tornava a despertar «en tots els homes de la terra una viva esperança» (GS 93). El món necessita l'esperança. Això és vàlid per a tots els temps, però, hi ha moments on es torna més urgent aquesta crida perquè la humanitat viu experiències que amenacen la seva mateixa existència. Cal tenir en compte que el món viu un canvi cultural que presenta totes les característiques per ser considerat un canvi d'època. D'una banda, es torna cada cop més clar allò que ha constituït el passat, la manera de pensar i viure de completes generacions per almenys tres segles. Per altra banda, regna sobirana la incertesa sobre el futur. La nebulositat de les propostes que es

posen sobre la taula, juntament amb una forta dosi de narcisisme que centra tot en l'èfimer, obre a una fase d'il·lusió i desconfiança que afecta sobretot les generacions joves. Tenim la responsabilitat de trobar en Maria el suport per ser ministres segons la voluntat de Déu.

Dona estimada per Déu

Cal tornar a l'evangelista Lluc per comprendre plenament el significat del misteri personal de Maria que esdevindrà progressivament el misteri eclesial de la seva participació en la història de la salvació. La Mare de Déu no pertany al passat, com podria fer suposar la constant referència a la història; pertoca més aviat al present de l'Església, de la seva fe i de la seva credibilitat. En alguns aspectes, fins i tot, es podria afirmar que l'Església haurà de focalitzar ulteriorment la seva mirada en Maria si vol viure amb més eficàcia la seva obra d'evangelització al món. Míriam, és a dir «estimada per Déu». En el mateix nom, Maria porta imprès el secret del seu misteri i la clau per poder-lo interpretar. És estimada per Déu i, per això, pensada des de sempre, des de la creació del món, per a ser immaculada davant del Pare en el seu disseny de salvació (cf. Ef 1,4).

Plena de gràcia per fer-se casa del Fill de Déu, Maria ens ensenya no únicament que és estimada per Déu, sinó, sobretot, de quina manera Déu estima. Un amor que omple la vida d'aquesta jove, a qui se li demana abandonar-se al misteri sense demanar res a canvi. Esdevindrà Mare del Fill de Déu, i per això serà expropiada de tot per pertànyer només a Déu. Potser no és així també per a la

nostra vida sacerdotal? Som expropiats de nosaltres mateixos, per fer-nos de tots, sense excloure ningú. El prevere troba en Maria l'expressió més alta i el significat de la seva abnegació.

Probablement, només al Gòlgota, estant sola i fixant la mirada en aquest Fill innocent clavat a la creu, Maria va comprendre el sentit profund de l'amor de Déu. És per això que a prop seu es troba Joan, l'apòstol signe de l'amor, per dir en un sol acte que l'amor amb què Déu estima estarà sempre present al món mentre hi hagi una comunitat que el visqui amb la mateixa fe de Maria.

La Mare de Déu, encara en el respectuós silenci que en fa l'Escriptura, emergeix a cada pas, acompanya amb discreció sense fer mai ombra al Fill i porta fins al llindar de la contemplació del misteri de la Trinitat, veritable punt final de la fe cristiana. I no podia ser altrament. Maria, definida en la fe *theotokos*, Mare de Déu, vol en primer lloc parlar de Crist. Tot en la seva vida parla essencialment del seu Fill: la seva concepció immaculada mostra l'actuar de la gràcia i el pla de la redempció; la seva virginitat és signe de l'aliança que es compleix en la sang de l'anyell immolat; la seva assumpció al cel mostra la participació de la glòria amb el Fill. Per on es miri, condueix a un misteri d'unitat que no treu res a la glòria del Fill quan es parla de la seva Mare. El misteri de la fe, en síntesi, es comprèn plenament quan ve col·locat a la llum de l'obediència total de la jove Míriam a la voluntat del Pare.

La vida sacerdotal no és llunyana a aquesta condició. Les promeses del dia de la nostra ordenació no fan res més que reflectir els trets de l'existència de Maria que s'entrega plenament i totalment a la voluntat del Pare.

A l'ombra de l'Altíssim

Si la gràcia entra a cada creient segons el «misteriós designi» de Déu que ofereix a cadascú en vista de la missió per assumir, amb més raó cal afirmar que a Maria l'Esperit ve concedit de manera única i del tot peculiar. L'escena de l'anunciació descrita per Lluc permet comprendre a fons aquesta relació que col·loca indissolublement el misteri de Maria sota l'ombra de l'Altíssim (Lc 1,35). És significatiu pensar que Déu entra a la vida d'aquesta jove en primer lloc saludant-la. Podria semblar una petitesa i, tanmateix, expressa una veritat profunda: Déu no s'imposa, sinó que demana entrar a la vida de les persones. Déu es revela a través d'una simple salutació que comporta conseqüències antropològiques profundes. Quan se saluda es té interès per la persona que es troba, amb la salutació es considera important la relació que cal instaurar i s'espera la resposta. Déu saluda de la manera humana usual, desitjant el goig: *Khaire*, alegra't! Darrere d'aquest verb, però, s'amaga un significat més profund que troba referència als profetes on el *khaire* era dirigit a Jerusalem per anunciar als seus habitants l'alliberament ja proper¹. La salutació de Déu a Maria a estar plena de goig evidencia que amb ella comença de manera definitiva la victòria escatolò-

¹ Cf. So 3,14; Jl 2,21-27; Za 9,9...

gica², que troba testimoni explícit al llibre de l'Apocalipsi (cf. Ap 12).

Després de la salutació de l'àngel, se li diu a Maria: «El Senyor és amb tu»; davant la seva sorpresa i temor, la resposta de Gabriel està a punt: «No tinguis por, Maria, perquè has trobat gràcia davant Déu; concebràs i infantaràs un fill, a qui posaràs per nom Jesús. Ell serà gran i serà anomenat Fill de l'Altíssim» (Lc 1,30-32). L'anunci sorprèn encara més Maria, que no comprèn com pugui passar tot això, la tranquil·litza l'àngel: el poder de la Altíssim et cobrirà amb la seva ombra. Com podeu veure, estem davant del primer anunci d'una possessió peculiar de Maria per part de l'Esperit Sant en vista de l'encarnació. En el *seu fiat* es fa visible de manera plena, l'obediència de fe que Déu demana a la creatura. Situar la nostra vida sacerdotal a l'ombra de la Altíssim no és només un programa de vida, sinó l'estil que hauria de caracteritzar la nostra existència sacerdotal. Això equival a no considerar-nos protagonistes, sinó a reconèixer el primat de la gràcia que actua en nosaltres.

Aquest acte d'obediència, però, no fa altra cosa que evidenciar el cim d'un camí que, partint d'Abraham, assoleix progressivament Maria, la qual el porta a compliment, aquesta fe està en plena sintonia amb l'acte de total abandó que Abraham realitza i que li permet verificar concretament l'ingrés de Déu a la seva història, però el *fiat* de Maria té alguna cosa extraordinària i única en la història de la salvació que condiciona la nostra vocació.

En l'obediència de Maria, de fet, per primera i única vegada en la història de la humanitat, l'Esperit pren possessió de la dona i la fa Mare de Déu. La disponibilitat total de la Mare de Déu no és sols en l'ordre de la intencionalitat, va molt més enllà. Es torna concretament, en el seu cos, plena i total disponibilitat de la Trinitat en la història. Aquesta dimensió no hauria de ser menysvalorada sobretot per les conseqüències que posseeix en l'ordre de la fe i de la vida quotidiana. Vull dir: així com d'una sola vegada per totes Déu entra en la història amb l'encarnació del Fill, així també es fa evident que la donació que la Mare de Déu fa de si mateixa, existeix una sola vegada per totes.

La unitat de l'esdeveniment requereix la unitat de la disponibilitat de la dona de tal manera que Déu en disposi de la mateixa manera que de l'esdeveniment únic que s'introdueix en la història. En la llibertat amb què Maria permet a l'Esperit cobrir-la amb la seva «ombra», manifesta la seva màxima dedicació femenina. Només en la mesura que es fa receptora de la Paraula de Déu, de fet, es pot fer activa per generar el Fill. En la seva sobreabundància d'amor, Déu es fa visible precisament en aquell que és, a l'interior de la vida trinitària, el testimoniatge de l'Amor. L'Esperit Amor que ve del «*si del Pare*» esdevé principi de vida del Fill de Déu *en el si de la Verge*. Maria concep en sí el misteri d'Amor que uneix les persones de la Trinitat, i esdevé a ple títol la *theotokos*.

² H. CONZELMANN, «χαίρω», GLNT 5,521.

Es comprèn, doncs, perquè «l'esdeveniment de l'encarnació forma el punt de partida per a la reconciliació del món amb Déu obrada pel Fill»³. L'obediència de Maria permet que, progressivament, es faci evident el misteri obediencial del Fill que, a partir de la *kenosi*, assolirà el seu cim en l'esdeveniment de la creu. En aquest pla de salvació s'insereix l'acció mariana de la total disponibilitat a posar-se en l'activa obediència a l'Esperit. Recórrer, sota aquesta llum, els diversos moments de la nostra existència sacerdotal, en efecte, fa veure a ple títol la vida *segons l'Esperit*. A més, l'obediència a la crida rebuda requereix l'assentiment quotidià que permet créixer dia rere dia en l'obediència a la voluntat del Pare.

Com que el seu Fill és «abandonat» pel Pare i lliurat a les mans de la mort, així també ara és «abandonada pel Fill» per ser lliurada a les mans de Joan, signe de l'Església. Maria, una vegada més, està cridada a expressar la seva obediència; ara també s'ha de convertir en «Església» que es posa en camí a l'espera del retorn del seu Senyor; per això, rep de nou l'Esperit Sant per tal de fer-se model de la veritable creient a l'interior de la comunitat volguda pel Fill per dur a terme l'obra de la salvació. Aquest «abandonament» no és estrany en la vida sacerdotal; al contrari, sovint esdevé l'emblema de la nostra tristesa en alguns moments particulars de la nostra vida. En la mesura que inserim la nostra existència sacerdotal en la mariana, podem comprendre que l'«abandonament» és un pas necessari

per a una acció pastoral que es torna fecunda en virtut del nostre lliurament.

Maria, memòria de l'Església

Haver reflexionat sobre Maria unida al misteri de Jesucrist i conduïda per l'Esperit per la seva obediència al Pare, permet endinsar-se més fàcilment a verificar un ulterior aspecte fonamental per a la vida de l'Església i per al nostre ministeri sacerdotal: la seva constitució mariana. L'Església presenta diversos rostres; és *petrina* en el sentit que expressa el servei al qual està cridada a realitzar; és *joànica* perquè és signe de l'amor que perdona i que reconcilia però sobretot és *mariana*. No obstant això, hi ha una diferència notable en aquestes tres imatges i permeten comprendre la realitat del ministeri i de l'amor com a expressions de l'Església; Maria, però, fa present i concreta tota la realitat del ministeri i de l'amor com a expressions de l'Església; aquesta dimensió ministerial ens és més immediata per la crida al sacerdoti. Maria, tanmateix, fa present i concreta tota la realitat de l'Església. Tota l'Església pot veure's en Maria i Maria expressa tota l'Església. El fet de ser esposa i mare i un sol cos amb el seu Senyor no són per a Maria una imatge, sinó la realitat; en aquest horitzó es pot llegir el camí progressiu que ha impulsat la reflexió teològica en els dos mil·lennis de vida eclesial. ¿No pensarem que la nostra vida sacerdotal és plenament mariana precisament en el moment en què celebrem l'Eucaristia que ens identifica a cadascun de nosaltres amb la perso-

³ H. U. VON BALTHASAR, *Homo creatus est*, 256.

na de *Christo capitis*? També nosaltres som «u» en Crist i amb Crist.

Maria, ja en la seva persona, expressa l'Església; en alguns aspectes, ve abans que l'Església, per d'altres, ella mateixa és una part viva, perquè és la primera creient en Crist. El que és important preguntar-se, però, gira al voltant de com sigui possible aquesta identificació. Maria és aquella que creu, espera i estima: en la seva disponibilitat i obediència a l'Esperit Sant manifesta com ens hem de deixar plasmar i conduir al nostre ministeri.

La vida de Maria es pot considerar com el signe més eloqüent del que pot produir l'art de Déu quan una persona no se li oposa. No oposar-se a la gràcia que ve de Déu per deixar plasmar per Ell la nostra existència i el nostre ministeri. Si cadascun de nosaltres, aleshores, pretén comprendre el misteri que representa per a ell mateix i deixar-se plasmar per l'acció divina, ha de dirigir la mirada a Maria. Davant d'ella, aconsegueix comprendre no sols la pròpia vocació, sinó sobretot el propi futur.

En una paraula, Maria és una síntesi de l'existència cristiana. Certament, la vida del prevere ha de trobar en Crist l'origen i la clau interpretativa de la seva existència; des d'aquesta perspectiva en això no hi ha cap ambigüitat. Però el problema és un altre. Si és veritat, en efecte, que «el misteri de l'home només s'aclareix en el misteri del Verb encarnat», ja que en la «revelació del misteri del Pare i del seu amor (Crist), l'home manifesta plenament el mateix home i li descobreix la sublimitat de la seva vocació» (GS 22), és igualment veritat que podem trobar en Maria l'expressió més coherent

i més propera a la pròpia experiència de vida.

Filla de l'Església

Maria és invocada com a «Mare de l'Església»; tanmateix, també és *filla* de l'Església. Al costat de Pere i Joan, unida als Apòstols, Maria espera en pregària el do de l'Esperit Sant que farà visible la comunitat dels creients. Per a ella es van obrir de bat a bat les portes del cenacle el dia de la Pentecosta, convidant també la Mare a ser «missionera» de l'Evangeli. En la seva vida és fàcil comprovar quantes vegades es va posar en camí per seguir el disseny salvífic del Pare i per fer evident el mateix recorregut que l'Església hauria de fer tot seguit. De Natzaret a Elisabet i d'aquí a Betlem, d'Egipte a Natzaret, dels pobles de Judea i Galilea fins al Gòlgota, no va menysprear ser com els deixebles enviada en aquelles «ciutats i llocs on Ell havia d'anar» (Lc 10,1).

Estimats germans, em sembla que en aquests decennis hem dedicat gairebé exclusivament la nostra acció pastoral a la vida sacramental, oblidant que la primera tasca que correspon a la mateixa naturalesa de l'Església és l'evangelització. Mirar Maria com a evangelitzadora no és una dada estranya, sinó primordial. És cert que els evangelis no narren la «missió» de Maria i deixen la tasca de l'evangelització als dotze; tanmateix, la missió no és estranya a la vida de la Mare. Cal no oblidar, però, que sempre l'evangelista Joan assenyala en la conclusió de l'escena del Gòlgota una peculiaritat: «I des d'aquella hora el deixeble la va acollir a casa seva» (Jn 19,27). A «casa seva», segons alguns exegetes, podria indicar «a la seva co-

munitat». La conclusió, per tant, seria òbvia: també Maria es va fer evangelitzadora al costat de la comunitat de Joan. L'escena de Canà podria fer comprendre de quina manera va fer evident la seva obra: «Feu allò que Ell us digui» (Jn 2,5). La seva vocació personal és dirigir-ho tot i tothom al Fill. Que no és aquesta la via mestra de l'evangelització?

Maria no se sobreposa a Crist, sinó que s'hi integra i ho fa més atractiu. Maria, roman a l'interior del misteri del seu Fill o es torna massa humana. No hi ha cap escapatòria possible. Per a la pietat i la praxi de la fe és vàlida la mateixa regla: o es resa a Maria com a *odigitria*, és a dir, mare que indica i condueix el Fill i a Ell es dirigeix per a la mediació de tota gràcia de part del Pare, o bé, la pregària no està feta «segons l'Esperit» i es queda privada de resposta.

Una paraula de conclusió

Les paraules d'un gran cantor de la Mare de Déu, sant Bernat, quan reflexionant sobre l'anunciació va trobar paraules d'alta poesia, poden representar una bonica síntesi d'aquesta reflexió: «L'àngel espera ara la resposta... Aquesta resposta espera de tu la humanitat sencera, postrada als teus peus: i justament, perquè de la teva boca depèn la consolació dels misteris, la redempció dels presoners, l'alliberament dels condemnats, en fi, la salvació de tots els fills d'Adam, de tot el gènere humà. Digues una paraula i acull la Paraula: pronuncia la teva paraula i concep aquella divina; profereix la teva paraula que passa i abraça

aquella eterna. Per què esperes? Per què tremoles? Creu, parla i acull. Que la teva humilitat esdevingui audaç, la teva timidesa confiada... Obre, o Verge benaurada, el teu cor a la confiança, la teva boca a la paraula d'assentiment, el teu ventre al Creador. Vet aquí l'esperat per la gent, es fora i truca a la porta... Alça't, corre, obre! Alça't amb la fe, corre amb la teva disponibilitat, obre amb el teu consentiment»⁴. Que aquesta invitació feta a Maria sigui per a cadascun de nosaltres una provocació per aixecar-nos a ser més actius; per córrer a portar la Paraula de Déu; per obrir una vegada més el nostre cor a deixar-lo omplir per la gràcia de l'Esperit.

Un bon exemple de com podem ser capellans per al nostre temps a la llum del principi marià, s'ofereix al *Diari d'un capellà rural* de Bernat. Reprendre la seva lectura permet no solament fer un examen seriós de consciència, sinó també conforta l'ànim sabent que la conclusió a la qual arriba és l'actualitat de la vida sacerdotal: «Tot és gràcia». És interessant observar que el capellà rural no posseeix un nom. Durant tota la novel·la coneixem els noms de tots els qui són el fruit de la seva acció pastoral: les persones que freqüenta i els sacerdots que troba, les parròquies properes i els poblats veïns; en fi, ho sabem tot excepte el nom del capellà. Ell no posseeix nom perquè és idèntic a qualsevol lloc de la terra. Aquest capellà és el rostre de cada sacerdot. No hi ha cap voluntat d'eliminar-ne la personalitat, al contrari. És ben descrit en el seu caràcter, en la manera

⁴ BERNAT, *Homilies super Missus est*, Quarta Homilia, 8.

de pensar i d'actuar, en les reflexions quotidianes, en l'alegria d'una volta en una motocicleta i en els espasmes del dolor permanent que el portaran a la mort... no és un estrany. No haver donat un nom, però, equival a haver-lo elevat a una icona de com viu un sacerdot. Ell és veritablement audaç. Es torna signe de qui porta l'esperança a una dona que durant anys vivia en la tristesa i en la rancúnia envers Déu per la mort del fill de pocs anys; malgrat la duresa del seu discurs, ell obre el cor per acollir l'amor de Déu que tot s'ha donat en el do de Jesús a la creu. Tot això va ser possible perquè el capellà d'Ambricourt troba en Jesús el company de camí pels carrers de la seva parròquia i l'amic en qui confiar en els moments de solitud extrema. És amb Crist, en efecte, amb qui parla escrivint el seu Diari; Ell és el confident veritable, i l'únic capaç d'endinsar-se en els plecs de la seva vida per consolar-lo a cada pas. A més, sorgeix clarament davant dels seus ulls, sobretot en les situacions d'indiferència, d'ateisme o d'abandó del sacerdoti, que ell ha escollit fer de la seva vida una imitació de Crist. Si el sacerdot fos capaç d'endinsar-se fins al fons del misteri del qual té experiència directa, podria comprendre amb més consciència l'audàcia de Déu. Aquesta es convertiria per a ell en una provocació més per posar-ho tot de si mateix al seu

servei, pronunciant aquell «fiat» que roman com la forma més coherent de l'obediència disponible a deixar-se transformar per la gràcia.

Escrivia Pau VI amb gran amplitud de mires i força profètica: «Paradoxalment, el món, que malgrat els innumbrables signes de rebuig de Déu el busca tanmateix per camins insospitats i sent dolorosament la seva necessitat, el món exigeix als evangelitzadors que li parlin d'un Déu que ells mateixos coneixen i tracten familiarment, com si estiguessin veient l'Invisible. El món exigeix i espera de nosaltres senzillesa de vida, esperit de pregària, caritat envers tots, especialment per als petits i els pobres, obediència i humilitat, deseiement de si mateixos i renúncia. Sense aquesta marca de santedat, la nostra paraula difícilment obrirà escletxa al cor dels homes d'aquest temps. Corre el risc de fer-se vana i infecunda» (*Evangelii nuntiandi* 76). Obrir el cor i la ment del nostre contemporani perquè pugui descobrir la importància de Déu a la pròpia vida i creure en Jesucrist: és, si es vol, l'objectiu de l'evangelització.

MONS. RINO FISICHELLA
*Pro-Prefecte del Dicasteri per a
l'evangelització*

Montserrat, 30 d'octubre de 2024

De "Documents d'Església"

Conferència
Episcopal
Tarraconense

Informació

REUNIÓ 258 DELS BISBES

Els dies 12, 13 i 14 de febrer de 2025 ha tingut lloc la reunió n. 258 de la Conferència Episcopal Tarraconense (CET), a l'edifici del Seminari de Tortosa.

A aquesta reunió hi han participat per primera vegada: Mons. Josep-Lluís Serrano Pentinat, bisbe coadjutor d'Urgell; i fra Xavier Gómez García, OP, bisbe de Sant Feliu de Llobregat.

1. Els bisbes han rebut la visita del Sr. Ramon Bassas, Director general d'Afers religiosos de la Generalitat de Catalunya, amb qui han mantingut un diàleg a partir de la mirada sobre la realitat a nivell del nostre país; les propostes que la Direcció general pot oferir en un diàleg compartit a partir dels reptes i els desafiaments que aquesta realitat planteja; i els possibles camins de col·laboració, sense amagar les dificultats que s'han plantejat en alguns moments.

2. Han rebut la visita del fins ara President de Càritas Catalunya, el Sr. Francesc Roig Queralt, i el nou president, el Sr. Salvador Busquets Vila. Ha estat ocasió de valorar el treball fet fins ara i plantejar les línies d'actuació que es volen continuar o potenciar en el futur proper en relació amb la col·laboració de les diverses Càritas diocesanes.

3. D'altra banda s'ha rebut el matrimoni, el Sr. Xavier Vallés i la Sra. Maite Monlleó, que a partir de la seva experiència personal han plantejat la necessitat de sensibilitzar la comunitat cristiana i de retruc el conjunt de la societat sobre el fet de la prematuritat i el dol gestacional, neonatal i perinatal, un fet que afecta les famílies que ho han patit i ho pateixen. Els bisbes han suggerit un treball amb les delegacions diocesanes de Pastoral de la Salut, i de Família i Vida.

4. També hi ha participat el Dr. Jordi Sardà Pons, ecònom de l'Arquebisbat de Tarragona, que ha presentat l'estat de comptes de la CET de l'any 2024 i el pressupost previst per a aquest any 2025.

5. Finalment han rebut la visita del Sr. Òscar Bardají, delegat diocesà de Mitjans de comunicació social de l'arquebisbat de Tarragona, que ha compartit amb els bisbes la realitat i els reptes en relació amb la informació religiosa, especialment en els mitjans de comunicació (televisió; ràdio; publicacions d'informació diàries tant en format físic com a través de webs).

6. D'acord amb els Estatuts de la CET, s'han renovat les responsabilitats dels bisbes en els diversos àmbits pastorals interdiocesans que hi ha constituïts. El llistat d'aquests àmbits i el bisbe que els presideix per als propers cinc anys es pot consultar al final d'aquesta nota.

D'altra banda, s'ha vist la conveniència, davant la realitat social que vivim, de crear un nou àmbit dedicat a «Migracions i Pastoral Intercultural», que ha assumit fra Xabier Gómez García, OP, bisbe de Sant Feliu de Llobregat, que haurà de coordinar i impulsar el treball interdiocesà a partir de les realitats pastorals ja existents en algunes de les diòcesis catalanes.

7. D'altra banda s'han plantejat propostes per al treball de la recepció del Sínode: «Per una Església sinodal: comunió, participació, missió», a cada una de les diòcesis i en el conjunt de l'Església catalana; així com també com acollir i aterrar el treball proposat en el recent Congrés de vocacions: «Per a qui soc?», organitzat per la Conferència Episcopal Espanyola, els passats 7, 8 i 9 de febrer.

8. Finalment s'han revisat diverses iniciatives pastorals interdiocesanes que han estat realitzades des de la darrera reunió, com la trobada del clergat de Catalunya del 30 d'octubre passat amb motiu del mil·lenari del Monestir de Montserrat; així com iniciatives que fa temps que s'estan treballant o noves iniciatives: la celebració ecumènica del 1.700 aniversari del Concili de Nicea; la celebració del 25è aniversari de la instauració del catecumenat a Catalunya, serveis diocesans que acullen, acompanyen i ajuden a la preparació de les persones que volen esdevenir cristianes en edat adulta; una trobada de joves amb motiu del mil·lenari del Monestir de Montserrat, prevista per al 25 d'octubre vinent; i la represa de l'activitat del Concurs Bíblic, obert en aquesta ocasió no només a l'àmbit escolar sinó també a l'universitari.

El darrer dia va tenir un caire més lúdic i de convivència amb la visita al delta de l'Ebre, lloc emblemàtic de la diòcesi tortosina que ha acollit aquesta reunió.

Barcelona, 21 de febrer de 2025

Bisbes presidents dels àmbits interdiocesans de pastoral de la CET

- * Comissió Interdiocesana d'Apostolat Seglar (CIAS): Mons. Sergi Gordo Rodríguez
- * Cancellers/es i Secretaris/es generals: Mons. Sergi Gordo Rodríguez
- * Càritas Catalunya i Centre Català de Solidaritat (CECAS): Mons. Joan-Josep Omella Omella i en nom seu Mons. Javier Vilanova
- * Secretariat Interdiocesà de Catequesi (SIC): Mons. Francesc Conesa Ferrer
- * Clergat, Seminaris i Pastoral Vocacional: Mons. Salvador Cristau Coll
- * Secretariat Interdiocesà de Conservació i Promoció de l'Art Sacre (SICPAS), Catalonia Sacra i Arxivers: fra Octavi Vilà Mayo, O. Cist.
- * Ecònoms/es: Mons. Sergi Gordo Rodríguez
- * Comissió Interdiocesana d'Ecumenisme i Relacions Interreligioses (CIERE): Mons. Francesc Conesa Ferrer
- * Secretariat Interdiocesà d'Ensenyament de la Religió a Catalunya (SIERC): Mons. Joan Planellas Barnosell

- * Secretariat Interdiocesà de Pastoral Familiar: Mons. Romà Casanova Casanova
- * Secretariat Interdiocesà de Joventut (SIJ): Mons. David Abadías Aurín
- * Comissió Interdiocesana de Litúrgia (CIL): Mons. Joan-Enric Vives Sicília
- * Migracions i Pastoral Intercultural: fra Xabier Gómez Garcia, OP
- * Missions: Mons. Josep-Lluís Serrano Pentinat
- * Secretariat Interdiocesà de Mitjans de Comunicació Social (SIMCOS): Mons. Salvador Giménez Valls
- * Secretariat Interdiocesà de Pastoral Obrera (SIPOC): fra Xabier Gómez Garcia, OP
- * Secretariat Interdiocesà de Relacions amb els Religiosos/es (SIRBIR): fra Octavi Vilà Mayo, O. Cist.
- * Secretariat Interdiocesà de Pastoral de la Salut (SIPS): Mons. Salvador Cristau Coll
- * Pastoral Social, Pastoral Penitenciària, i Justícia i Pau Catalunya: Mons. Javier Vilanova Pellisa
- * Secretariat Interdiocesà de Pastoral del Turisme, Pietat Popular, Santuaris i Peregrinacions: Mons. Romà Casanova Casanova

SUMARI

Memoràndum	112
ESGLÉSIA DIOCESANA	113
Documents episcopals	115
- Decret sobre els llocs on es podrà rebre el do de la indulgència plenària en el Jubileu Ordinari de l'any 2025.	
- Disposició sobre l'obtenció del do de la indulgència plenària en el Jubileu Ordinari de l'any 2025 a l'Hospital Santa Caterina de Salt i al Centre Penitenciari Puig de les Basses de Figueres.	
- Decret de convocatòria per a l'elecció dels preveres que han de formar part del pròxim Consell Presbiteral.	
- Decret de renovació de l'oficina d'informació sobre delictes d'abús sexual i d'acompanyament a les víctimes.	
Orientacions episcopals	121
- Homilia en la celebració del Ritu d'ingrés al Catecumenat.	
- Homilia en la festa de la Immaculada Concepció de la Verge Maria.	
- Homilia en el primer aniversari de la mort del bisbe Carles Soler i Perdigó.	
- Homilia al Centre penitenciari Puig de les Basses amb motiu del Nadal.	
- Homilia en la Missa de la nit de Nadal.	
- Homilia en la festivitat de sant Esteve.	
- Homilia en la Missa exequial de Mn. Joan M. Amich i Raurich.	
- «No s'avergonyeix d'anomenar-los germans» (He 2,11)	
- «Bon Mestre, què haig de fer per posseir la vida eterna?» (Mc 10,17)	
- «Qui vulgui ser el més important ha de ser el vostre servidor» (Mc 10,43)	
- «El servent no és més que l'amo» (Jn 15,20)	
- «Estima els altres com a tu mateix» (Jn 12,31)	
- «Cridats a ser signes tangibles d'esperança» (<i>Spes non confundit</i> , 10)	
- «Els seus elegits, que vindran de tots quatre vents» (Mc 13,27)	
- «Surt de vós això que em pregunteu, o són d'altres els qui us ho han dit de mi?» (Jn 18,34)	
- «Us demano que avanceu encara més.» (1Te 4,1)	
- «Obriu una ruta al Senyor» (Lc 3,4)	
- «Així, doncs, què hem de fer?» (Lc 3,10)	
- «Ell serà la pau» (Mi 5,4)	
- «La seva mare conservava tots aquests records en el seu cor.» (Lc 2,51)	
- Carta als preveres, diaques i ministres de la Paraula per pregar per la salut del papa Francesc.	
- Carta als preveres sobre la constitució del nou Consell Episcopal.	
Vicaria general	150
- Disposició sobre la retribució del clericat per a l'any 2025.	

Secretaria general	151
- Nomenaments.	
- Jubilacions canòniques de rector.	
- In Pace.	
- Col·lectoria de misses.	
Informació	155
- Crònica.	
 SANTA SEU	163
Documentació pontificia	165
- Missatge del papa Francesc amb motiu de la Jornada mundial de la Pau.	
- Missatge del papa Francesc amb motiu de la Jornada mundial del Malalt.	
- Missatge del papa Francesc amb motiu de la Quaresma.	
Congregacions i organismes	176
- Maria en la vida del prevere per Mons. Rino Fisichella.	
 CONFERÈNCIA EPISCOPAL TARRACONENSE	185
Informació	187
- Reunió 258 dels Bisbes.	